

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrske dežele za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vsa leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne peti-vrate po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34 — „Národní Tiskarna“ telefon št. 85.

Preki sod v državnem zboru dne 1. majnika.

Zbornica ni še nikdar dne 1. majnika tako slavila, kakor se je to letos zgodilo.

Ker je bilo že dan pred to sejo razglašeno, da pride do poročila grajalnega odseka, zbralo se je skoro polno število poslancev, kajti zanimanje za izid častne zadeve dr. Šusteršiča proti poslancu Steinu bilo je izvanredno. Komaj se je poročevalc dr. Kramar na svoje mesto podal, stopila je vsa zbornica krog njega v kolobar in ga do konca z največjim zanimanjem poslušala. Medklici, ki so se čuli, bili so za dr. Šusteršiča in njegove pristaje ostre pušice, in kmalu so se eden za drugim iz gneče zmazali.

Tudi knez Liechtenstein šel je žalostnim srcem v stran in neki hudomušnej je rekel, da se tudi ta aristokrat boji, da bi se umazal, če bi še dlje poslušal početja dr. Šusteršiča.

Poročilo odseka bilo je že samo na sebi prava obsodba dr. Šusteršiča, in vse je bilo mnenja, da je mož kot parlamentarec za večne čase ubit. A prišlo je še huje.

Dr. Dyk je hotel sicer razveljaviti sklep odseka in trudil se je, da bi dosegel izrek graje proti Šusteršiču, ali bil je sila nesrečen v svoji argumentaciji in zlasti, ko je pobijal razsodbo kazenskega sodnika.

Poslanci so mu večkrat klicali, naj se ne trudi zamorca prati, ker je to delo popolnoma brezuspešno in povsem odveč.

Govoril je tako milo o dr. Šusteršičevih manevrih, da si je le-ta ginjenega srca oči z ruto brisal.

Potem se je med splošnim nemirrom dr. Šusteršič sam pral, ali prav za prav zagovarjal, in to je bil zadnji žebelj v njegovo politično krsto.

Ta govor je tako žalosten utis na poslušalce napravil, da je marsikateri izmed njegovih prejšnjih prijateljev izrekel, da se je dr. Šusteršič sam najbolj ubil in pokopal.

Silno smešno je pa bilo slišati, ko je dr. Šusteršič z emfazo proslavljal svojo

dobrodelnost, o kateri do danes še nikdo ni slišal, in ko je zaklical, da ni samo 1000 gld. dal za žlindro, temveč da bo i v bodoče dal še marsikak dar za dobre namene!

Poslanec Peška ni se mogel vzdržati in zaklical mu je ves srdit: ali Vas ni sram, da nam tukaj kaj tacega pravite?

Drugi zopet so klicali, ne poslušajmo ga dalje, pojdemo ven itd.

Zabavljaj je nad sodbo kazenskih sodnij, imenoval njene razloge nonsens in zahteval, da zbornica ne jemlje teh sodb v poštev, ker se bode itak prokuratura morala pritožiti. Dr. Šusteršič je morda v svoji mogočnosti že ukazal, da generalna prokuratura njemu v korist ničnostno pritožbo vloži.

Končno je še naglašal, da je hotel stvar le pojasniti, in da je to storil, in da mu je vse drugo vse jedno!

Te besede vzbudile so občno nejevoljo, ker je obtoženi dr. Šusteršič s tem pokazal, da se za izrek grajalnega odseka in zbornice neče prav nič brigati.

Ko je jenjal svoj pogrebni govor, ni se upal tudi ne en sam njegovih političnih somišljenikov mu ploskati. Vladala je splošna nejevolja med poslanci, in zadoneli so govorniku od vseh strani le grenki fej-klici na uho.

Kazen božja ga je dohitela za nesramne napade »Slovenčeve« na napredne slovenske poslance, in mož se je hitro odstranil iz zbornice.

Od sedaj naprej pričele so pa strele iz jasnega, in vsaka zadela je nezmotljivo in krotkega dr. Šusteršiča kot vojskovodjo klerikalne stranke v srce.

Prej se je le bliskalo, sedaj je pa skoz 3 ure brez odmora treskalo, da še nikdar tako.

Prej se je vse čudilo, da ni dr. Šusteršič, ki se je vedno bahal s svojimi imenitnimi zvezami v parlamentu, ni jednega klerikalca v celoj zbornici našel, niti med svojimi pristajši, da bi ga saj navidezno pred zbornico zagovarjal.

Sedaj je pa razkril dr. Salk vse konurenčne nerealne spletarije dr. Šuster-

šičeve »Gospodarske zveze« in pribil tudi njenega načelnika na steno, tako da se je človeku v resnici skoro smili.

Zaklical mu je na ves glas, če ima že res dve časti, ima vendar dr. Šusteršič le dve roki in ti sta obe od žlindre zamazani, in on izgubil je vsako upanje, da bi se kedaj na kakem ministerskem fotelju širokoperil!

Splošno odobravanje sledilo je tem besedam dr. Šalka in istotako, ko je svoj jako stvarni govor končal z besedami: »da naj zbornica kakorkoli izrek stavi, toliko je gotovo, da javno mnenje, v kolikor ima še moralnega čustva, bode gotovo poslancu Šusteršiču izreklo svoje zaničevanje.« — Potem je govoril dr. Tavčar celo uro in politično gonjo dr. Šusteršičevo proti napredni stranki natančno opisal.

V zbornici so se za njegov govor zelo zanimali in obča sodba je bila, da je dr. Tavčar eden najboljših govornikov, ki mirno in stvarno v gladki besedi svoje prepričanje izraža. Od vseh strani so mu koncem govora ploskali in čestitali.

Konečno je prišel še poslanec Plantan do besede.

Njegovo stališče ni bilo lahko, kajti dr. Kramar, dr. Schalk in dr. Tavčar so v žurnih govorih že stvar obširno pojasnili, in bati se je bilo, da se zbornica ne bode več brigala za njegova izvajanja.

Vendar zgodilo se je, kar ni bilo pričakovati, da je zbornica z velikim zanimanjem ves njegov govor poslušala in mu živahno pritrdjevala.

Poslanec Plantan ožigosal je najprvo surove napade »Slovenca« na napredne slovenske poslance in na njegovo osebo posebej, in potem pa se je lotil »Gospodarske zveze« in njenih otrok gospodarskega (?) značaja.

Opisal je temeljito delovanje »vino-gradniškega društva«, konsumov in drugih gospodarskih društev in razkrinal namene klerikalne stranke, ki uničuje srednji stan t. j. meščana, trgovca in obrtnika, ker se ne pokori njenim ukazom in se pogumno za napredne ideje in svobodomiselnost načela bori.

Velik utis je dosegel zlasti, ko je razodel zbornici, da je »Gosp. zveza«, to je strankarsko bojno društvo, dobilo 5000 gld. podpore brez vsakih informacij od strani poljedeljskega ministrstva.

Zahteval je odločno, da vlada ustavi vsako tako nadaljno porabo državnih sredstev, in da pojasni, od kod je dobila priporočila, da je dovolila tako znatno podporo takemu društvu, kakor gospodarski zvezi, ki nima družnega namena, kakor spodkopati tla »kmetijski družbi« in zasnovati same občnemu blagru škodljive in srednji stan uničujoče »konsume« itd.

Konečno je ožigosal početje Vinogradniškega društva in popisal, kako se je vino tam vtihotaplalo, in kako je bilo radi tega tudi kaznovano. Velikansko senzacijo je pa vzbudil, ko je povedal, da je načelnik temu društvu član slov. centra g. Vencajz, prej tudi član kaz. doh. sodišča v Ljubljani.

Splošna nejevolja in začudenje sta zavladata, ko je govornik še pristavil, da je finančno ministrstvo kazni od 1000 K na 200 K znižalo in s tem tihotapstvo nagradilo, dočim bi se kakemu malemu krčmarju gotovo niti jedna krona ne odpisala, če bi tudi z golimi koleno do ministrstva priromal.

Govornik konstatiral je tudi, da vlada očitno klerikalno organizacijo podpira, in da se ne upa nikjer kazensko proti isti postopati, če tudi daje veliko povodov zato.

Brez usmiljenja slikal je nesrečne razmere na Kranjskem in naglašal, da bode slovenski narod še sto let čutil usodapolne posledice politične zveze dr. Šusteršiča in kardinala Misije.

Konečno je še izjavil, da dr. Šusteršiča tudi to ne reši in ne opere, če bi se Steinu graja izrekla in da je dr. Šusteršič to zaslužil, kar se mu je pripetilo. Zbornica je živahno ploskala tudi temu govorniku, in potem se je vršilo usodepolno glasovanje, kakor so listi itak poročali. Dr. Šusteršič je moralno za zbornico mrtev. R. I. P.

LISTEK.

Usmiljeno pismo.

Gospod urednik, sami veste, da sem blaga duša, da bije v mojih prsih mehko srce, in dasi pravijo, da imam strupen liberalen jezik in mefistofelsko brezverski obraz, mi še vendar ni odrekal nikdo rahločutja in usmiljenosti.

Zato mi gotovo verjamete, da se mi gospod generalni feldmaršal dr. Janez Šusteršič danes globoko smili. Vsaka žilica mojega telesa utriplje zanj v tej strašni dobi njegovega parlamentarnega linčanja, in najraje bi pohitel k njemu in z njim vred poročil solzo sočutja.

Zato pa me je razveselil nepopisno tisti venec, ki ga je obesila plemenita duša na vrata njegovega stanovanja, izražujoč mu s tem, da bi zaslužil mučeniško krono za svoj junaški boj z antižlindrijanci.

Victus victor, evo!

Vodstvo klerikalne stranke mu je nemudoma poslalo svojo zaupnico, — in to je lepo, značajno. Pastir je bil tepen,

a ovce ga niso zapustile! To je ginljivo! In Kregar, Štefe in Gostinčar so mu brzojavili imenom krščansko-katoliških delavcev, da upajo, da bo vztrajal! To je idealno!

Dà, človeka mora veseliti, da se klerikalci drže zvesto svojega vodje — v sreči in nesreči — in samo želeli je, da bi bili tudi liberalci vselej taki.

Po mojem mnenju bi bilo moralo prirediti vodstvo kat. narodne stranke dr. Šusteršiču v sredo zvečer bakljado, godba bi morala svirati pred Ovičarjevo hišo, rakete naj bi bile švigale v zrak ter naznanjale vsemu svetu, da je dr. Šusteršič vzlic vsemu vendarle še ljubljene sv. Duha, škofa Jegliča in ogromne večine petokurijancev.

Jaz želim, da bi dr. Šusteršič ne odstopil, da bi ne posnemal niti Irota niti Mittermayerja, nego si priboril kot generalni klerikalni feldmaršal še mnogo tako zmagovitih porazov, kakoršen je bil oni v sredo! Sifon ali kupčevanje s človeškim mesom je vendar vse kaj družega, kot nehonetno žlindranje.

Zato, Šusteršič, upamo, da boš vztrajal! Spoštuje te vse, kar leze ino gre.

Liberalci so mu zložili celó himno in »žlindra marš«. Himna se glasi takole:

Vrě, vrě, vrě,
mi smo pa žlindričanje!
Smo v cajtengah žlindro ponujali,
da bi družbo kmetijsko pokopali!
a smo se grdo goljufali!
Vrě, vrě, vrě,
mi smo žlindričanje!

Vrě, vrě, vrě,
mi smo pa žlindričanje!
Pred rihto smo žlindro vso zvozili,
da umazanih rok bi se rešili,
ali dvakrat so nas nabil!
Vrě, vrě, vrě,
mi smo žlindričanje!
Vrě, vrě, vrě,
mi smo žlindričanje!
Se Šusteršič je s Steinom skušal,
a Schalk mu špas je giftno srušal,
ter mu Tavčar brco dal.
To danes pač že ve,
kar leze ino gre . . .

Vrě, vrě, vrě,
mi smo pa žlindričanje!

Druga, varijanta himne pa se glasi takole:

Tlaka je vkazana,
žlindra vmazana!
Hej, hej, hej, hej,
kaj bo pa zdej!

Jaz bom pa žlindro prodal,
da jo bom za tlako dal!
Hej, hej, hej, hej,
kaj bo pa zdej!

Meni se dr. Šusteršič smili! Take himne vendar niso vredne moža, ki je prvi politik cele Kranjske, ki je vodja lepega kluba, in čegar misli se dvigajo orlovsko.

Dà, v istini zaslužil bi himno Antona Hribarja!

Te dni pa se je vršil v neki kuhinji na Kongresnem trgu tale dialog.

Kuharica (ponižno): Gnadljiva gspa, al' jeh smem nekaj prost?

Gospa (milostno): Kaj pa bi hada?

Kuharica: Nej no pogledajo, gnadljiva gspa, kako zakajena in umazana je kuhinja!

Gospa (osorno): Meni to nič mah! Ali sem mohda jaz gospodah ali zidah? Kako pa danes zopehno govohiš!

Kuharica (plaho): Ali naj ne zamerijo, gspa, jest mislim, da bi dali kuhinjo pobeliti!

Gospa (veličastveno ponosno): Tega ni phav nič theba! Pobeliti bodo že dhugi. Mi tako ostanemo le še eno leto v tej hiši, potem pa se pheselimmo na ono sthan!

Žlindra v državnem zboru.

(Konec.)

Posl. dr. Tavčar je svoj govor, katerega prvo polovico smo včeraj priobčili, končal tako le:

Vsako, ki pozna razmere na Kranjskem — in tu je nekaj gospodov, ki so objektivni — mi bo pritrdil, da stori naša kmetijska družba za slovenskega kmeta v enem tednu več koristnega, kakor takomenovana klerikalna gospodarska organizacija v desetih letih.

Duša te gospodarske organizacije najklerikalnejše barve je bil dr. Šusteršič. Ta mož je po svojem poklicu advokat in tej okolnosti — ki je za nas srečna okolnost — se imamo zahvaliti, da nas advokatov klerikalci tako hudo ne trgajo, kakor bi se sicer vsekako zgodilo. (Veselosť.)

Kot advokat je dr. Šusteršič nekoč tu na Dunaju 14 dni obiskoval neki kmetijski tečaj, je prišel potem nazaj v Ljubljano in začel na vse strani gospodarstvo organizirati. (Čujte!) Lahko si mislite, kaj je skupaj spravil! (Veselosť.) Njegove želje so bile v prvi vrsti posvečene kmetijski družbi, ta mu je bila trn v peti, že zategadelj, ker je po tej družbi zlasti liberalna inteligenca postala popularna pri kmetiskem ljudstvu. Kmetisko ljudstvo je reklo: Da, kmetijska družba stori nekaj za nas, mi imamo nekaj od te družbe. Vsled tega je postala inteligenca, ki se je za družbo žrtvovala, popularna. Med člani nas je dobra tretjina, ki prav za prav nimamo kmetijskih interesov, a družbo vendar podpiramo, ker se gre za dobro stvar. (Pritrjevanje.)

Kot dober taktik je dr. Šusteršič takoj uvidel, da je kmetijska družba trdnjava, ki se mora zavzeti, ako naj postane pot prosta za klerikalne eksperimente. A še nekaj drugega ga je mikalo: družba ima namreč lepo premoženje. (Živahni klici: Aha!) Ne vem, če je tudi pri vas v družih kraljestvih in deželah tako, da ima klerikalna stranka izvrsten nos za to (Veselosť), kje je kako premoženje, ki bi se dalo konfiscirati. (Živahna veselost.) Pri nas je tako. Od tod naskok na kmetijsko družbo.

Odkar obstoji kmetijska družba, je veljalo kot jamstvo za nje uspešno delovanje, da se družba ni čisto nič vlačila v politični boj. Vse stranke, kar jih je v deželi, so se združevale v slogi na tem polju delavnosti, in smatralo se je kot samo ob sebi umljivo, da so bili v vodstvo družbe voljeni samo sposobni ljudje ne glede na to, če so tega ali onega političnega mišljenja. (Pritrjevanje.) Tudi klerikalci so bili vmes, če so bili sposobni in pošteni, so bili vedno voljeni v vodstvo. Družba ima okrog 5000 članov ali udeležba pri občnih zborih je bila vedno jako skromna in pri volitvah v odbor ni bilo do l. 1899. nikdar boja. Dr. Šusteršič je tedaj našel, da je družbo možno z zavratnim napadom pridobiti, in izdal je meseca junija 1899. leta tajno okrožnico (Čujte! Čujte!) na vse župnike v deželi (Čujte!), s katero je opozarjal, da je možno liberalno stranko z zavratnim naskokom iz družbe spraviti; dobili naj bi kolikor možno članov, in jih v zadnjem trenutku privlekli v Ljubljano. Zajedno je bila sestavljena hiperklerikalna

(In pokazala je preko Zvezde na — deželni dvorec!) —

Da je dr. Šusteršič res sila imeniten, vsegamogočen in vsegaveden mož, misli tudi v Ljubljani še marsikdo. O njem se govori po klerikalnih družinah z največjo spoštljivostjo; zato pa se je v IV. razredu neke tukajšnje ljudske šole dogodilo sledeče:

Učitelj je razlagal ustavoznanstvo in omenjal tudi deželno predsedništvo ali namestništvo. In pri tej priliki je vprašal dečka, sina klerikalne rodbine:

»No, kdo je pa na Kranjskem deželni predsednik ali cesarjev namestnik!«

Učenec (mirno in samozavestno): »Dr. Šusteršič!« —

Vidite, g. urednik, tak ugled ima mož, katerega veljavo so poslanci v parlamentu te dni razcefrali, kakor igrajoče se mačke staro krilo, in katerega poraza se veseli križem slovenske domovine vse — vse! —

V Kamniku je dejal dr. Brejce, da se »bo moral dr. Šusteršič ustreliti, če bode župan Svetlin oproščen.« Svetlin je bil oproščen dvakrat, a Šusteršič se vendar ni ustrelil. . . In prav je storil junaški

list, umeje se ob sebi, da z dr. Šusteršičem kot načelnikom, zakaj za manj kakor za načelnikstvo ni moža dobiti. (Veselosť.) Upalo se je, da bo tista garda, ki naj bi jo župniki privlekli v Ljubljano, klerikalni listi pomagala do zmage.

Ali mi se nismo pustili presenetiti in se mirno pustiti zadaviti.

Prišlo je do drugega občnega zbora, pri katerem je zmagala naša lista z ogromno večino, dočim jo je moral dr. Šusteršič osramočiti in premagan odkuriti. Na ta način se je kmetijska družba rešila.

Ali iz tega vzroka — to je bil glavni nagib — je nastala v klerikalni stranki nepopisna srditost in skoval se je takoj načrt za maščevanje. Pred vsem so klerikalci družbo, in nje zaslužnega ravnatelja, v kmetijskem ministristvu kar najsolidneje očrnilili. (Čujte! Čujte!)

Pojdite danes v kmetijsko ministristvo in videli bode, da smatrajo gospodje tamkaj našo kmetijsko družbo za ničvredno in okorno, dočim je dr. Šusteršič jedini svetnik s Kranjske, ki ga tam molijo. (Medklici.)

Gospodje v kmetijskem ministristvu bodo še doživeli, da bo ta od samonka — izraz je precej hud, a rabim ga vse jedno — s težavo ustvarjena takomenovana gospodarska organizacija na Kranjskem zankerno propadla. Cela ta organizacija je zankerno šušmarsko delo in bo vzela zankirn konec. — Boste videli, da bo tako. Toda o tem drugi pot.

Nadalje je bil skovan drug načrt, da se kmetijska družba materialno uniči, in sicer s tem, da se družba pri kmetiskem prebivalstvu na umeten, rekel bi, skoro na goljufiv način spravi ob dobro ime. Ta načrt ni tako nedolžen, kakor je to dr. Šusteršič v svojem zagovoru hotel dopovedati gospej Blaške. (Veselosť.) »Gosp. zveza« — središče Šusteršičeve organizacije, kakor to na Kranjskem na kratko imenujemo — je sama prevzela nalogo, da izvrstno kmetijsko družbo spravi ob dobro ime in jo uniči.

Pri tem pa so gospodje imeli občutek, da bo stvar veljala denar. Pri denarju so pa silno natančni — to je povsod tako — in radi tega se je načrt napravil tako, da bodo troški kar mogoče majhni, in da bo jeden del teh troškov plačala molzna krava klerikalne gospodarske organizacije, namreč kmet. (Čujte! Čujte!)

Videli bode, gospoda moja, kako premeteno je bil ta načrt izveden. Brez strahu lahko izrečem, da je bil pri tej operaciji naš kmet prav za prav ogoljufan; pravim: ogoljufan, sicer ne po besedilu kazenskega zakona, ali po čutu vseh dostojnih ljudi.

Gonja zoper kmetijsko družbo je tekla na las ob meji kriminalne goljufije. Na las, gospoda moja! To bode videli. (Čujte! Čujte!) Da se ta meja ni prekoračila, za to se ima »Gosp. zveza« brez dvoma zahvaliti izkušnemu juristu, ki jo je učil hoditi med skalinami kazenskega zakona zanesljivo stezo. Tako-le je nastopila »Gosp. zveza« zoper kranjsko kmetijsko družbo:

Kmetijska družba je vsled tega postala tako popularna, ker je v zadnjih 10

katolik, da se ni ustrelil niti v sredo, ko je zmagal — Svetlin še tretjič. . . Sedaj čaka razsodbe še zadnje, najvišje instance — najvišjega sodišča. Če propade še ondi, še četrtič, kaj pa potem? Ali se ustreliti tedaj? —

Gospa dr. Šusteršičeva je pohitela na Dunaj, da je ob strani svojega soproga. To je lepo in žensko! Klobuk z glave pred ženskim čustvom! — Ali nehoté se spominjam danes zopet tistih belorumenih trakov, ki so se iztresli gospej Šusteršičevi, stopivši na kolodvor tistega januarskega opoldne, ko se je peljala s svojim g. soprogom poslancem prvokrat na Dunaj. Spominjam se, da bi bil takrat dr. Šusteršič kmalu zamudil vlak, da mu je, stopivšemu v vagon, padla z glave čepica! Mala omina! — slaba znamenja! — tako sem dejal takrat, pred tremi meseci. Danes so se ta znamenja že izkazala kot resnično slaba. . . Ali pa je Šusteršičevih nesreč s porazom v sredo konec? — Bojim se, da je bil v sredo šele začetek konca! — Zato pa, g. urednik, ker sem blaga duša in imam mehko srce, se mi dr. Šusteršič danes smili, resnično globoko smili.

* * *

letih mej ljudstvom obudila smisel za rabo umetnih gnojil. Samo tej družbi se imamo na Kranjskem zahvaliti, če je poraba umetnih gnojil z ozirom na naše razmere velikanaka.

Kmetijska družba je storila vse, kar je bilo možno, da preskrbi ljudstvu umetna gnojila čim najbolj ceneje in najboljše kakovosti.

Kmetijska družba kranjska ni nikdar dajala druge žlindre, kakor 18 odstotno. Kakor znano, je pri žlindri odločilno, koliko odstotkov fosforjeve kisline da ima. Videli bode, kako se je polagoma razvilo nepošteno ravnanje »Gosp. zveze«. Ta je namreč prišla do spoznanja, da mora, ako hoče tekmovali, ljudem tudi žlindro prodajati, sicer bi bila »Gosp. zveza« nepotrebna, a da se ta nepotrebnost prikrije, je treba tudi žlindro prodajati.

Kmetijska družba je imela izključno pravico prodajati na Kranjskem žlindro. Kakor znano, je v Pragi urad, ki oddaja pravico oddajanja žlindre v Avstriji. Kmetijska družba je torej imela pravico prodajati na Kranjskem žlindro po najnižji ceni in brez njenega privoljenja ni mogel nihče dobiti žlindre po tisti ceni kakor družba.

Da si napravi zalogo, je »Gosp. zveza« kupila s privoljenjem kmetijske družbe 10 vagonov žlindre, a plačala jo je dražje, kakor kmetijska družba, in sicer po 45 kr. vsak meterski cent dražje. Tako je prišla do zaloge; zdaj pa jej je bilo na tem, da dobi še cenejšo zalogo, da bi konkurenca preveč ne veljala. In tu zopet ni pošteu postopala.

V Gorici je firma, ki ima pravico, dobivati za Goriško žlindro po nizki ceni. Ta žlindra pa je, ker je namenjena za gorske kraje, manjodstotna, kvečjemu je 15 ali 16 odstotna. Od te žlindre so si gospodje preskrbeli deset vagonov. Zanimivo je dopisovanje mej to firmo in »Gosp. zvezo«. Firma je izjavila: 17odstotne žlindre Vam ne moremo preskrbeti, pač pa imamo v zalogi 15 in 16 odstotno žlindro, pa saj je vse jedno, saj pri Vas o žlindri tako nihče še dunsta nima in Vi torej to blago lahko tudi kot 17 ali 18 odstotno prodajate. Tako se je preskrbela zaloga in ta zaloga se je potem poslala v boj.

Opozoriti moram visoko zbornico na neko dejstvo. To je popolnoma neresnično, da »Gosp. zveza« ni spravila manjvredne žlindre v promet. (Čujte! Čujte!) Res je marveč, da je »Gosp. zveza« vso svojo zalogo, tako tisto, ki jo je s privoljenjem »Kmet. družbe« drago kupila, kakor tisto, ki jo je dobila iz Gorice po ceni, spravila vseskoz kot 18odstotno žlindro v promet. (Burni klici: Goljufija!) Povedal bom, zakaj to ni prava goljufija. Tu imam pismo nekega kaplana ali kmeta s Krke, originalno pismo, na »Gosp. zvezo« z dne 12. septembra 1899. Ta siromak je pisal:

»Žlindro sem dobil dne 17. Prosim pojasnite, kaj je to. Jaz sem naročil 17odstotno, na tovrnem listu je 16odstotna, v Vašem računu pa 18odstotna. (Živahni klici: Čujte! Čujte!) Jaz sem radi tega zadnji ponedeljek bivšega ravnatelja »Gosp. zveze« izprašal in povedal mi je: Nam je Konjedic izrečno povedal, da ima od njega kupljena žlindra samo 16 odstotkov. Mi smo pa — na čegav nasvet, tega mi ni povedal — vso žlindro, ki smo jo dobili iz Gorice, svojim odjemalcem zaračunili kot 18 odstotno, ali — in tu vidite, gospoda moja, krempelj jurista, ki se skriva v ozadju — mi smo strankam poslali obvestilo z vsebino: Pustite blago preiskati, ker mi ne moremo jamčiti, da je 18odstotno. (Živahno klicanje: Čujte! Čujte!) To je faktum, gospoda moja, to mi je bivši ravnatelj »Gosp. zveze« še pred nekaj dnevi v Ljubljani potrdil, ko sem z njim govoril pri neki priliki, katero bom še omenil. To je dejstvo in kmetje so plačali to žlindro kot 18odstotno. Kako si morete misliti, gospoda, da bodo kmetje, če dobe od tako spoštovane strani, kakor je klerikalna »Gosp. zveza«, kako pošiljatev, prišli na to, pustiti kemično preiskati kadih 100 žakljev žlindre, ne glede na to, da na deželi nimajo kemika, ki bi mogel to preiskavo izvršiti? (Pritrjevanje.) Vsa stvar diši po slepariji, o tem ni dvoma. (Jako res!)

Gospoda moja! Ker se je danes že toliko govorilo o pismu, ki ga je dr. Šusteršič pisal svojemu ravnatelju, bom s predsednikovim dovoljenjem to pismo prečital, zakaj zdi se mi važno, da se pozna cela vsebina. (Čita:)

»Gospod ravnatelj, naročite Tomaževu žlindro natančno toliko odstotno, kakor jo naročajo zadrage«. — Ker se je bila že prej naročila manj vredna žlindra, zdi se mi, da je ta uvod jako previden, morda zato, da bi pozneje dr. Šusteršič imel priliko reči: »I, gospoda, jaz sem pisal, naj se tako naroči, a naročilo se je, ne po moji krivdi, drugače.« (Čita:)

»Gosp. zveza« pa bo žlindro za drugam tako zaračunavala, da jo dobe še za 20 kr. ceneje, kakor jo daje kmetijska družba svojim članom. Izgubo bom jaz pokrili. To pa ostane seveda tajno. (Čujte! Čujte!) Razglasite nemudoma v »Slovenca«, da dobivajo zadrage pri »Gosp. zvezi« žlindro za toliko ceneje, kakor pri kmetijski družbi. Zajedno razglasite seveda tudi, za koliko so te cene nižje, kakor cena, ki jo morajo plačati člani kmetijske družbe, in pozovite zadrage, naj tiste, ki doslej niso pri nas jemale žlindre, to zdaj pri nas naroče« itd. »Seveda ostane vse strogo tajno, na kakšen način bomo to letos izpeljali.« — (Najstrožja tajnost — to je slaba vest!) — »Pri prevzetju blaga pazite dobro, da nas ne bodo zopet goljufali. Slabi zaboji se morajo takoj na razpolaganje dati. Tudi pustite na naše stroške napraviti poskušnje, koliko odstotna je žlindra« itd.

To, zdi se mi, je važno, na eni strani zategadelj, ker se vidi tu že načrt, previden in še zagrnjen načrt za celo gonjo, ki se je vprizorila zoper kmetijsko družbo in ki je šla na to, kmetijsko družbo javno dolžiti, da svoj denar zapravlja in kmete škoduje, in da si pusti žlindro predrago plačati, dočim je prišla »Gosp. zveza« vsled izbornih in srečnih zvez v položaj, da žlindro ceneje prodaja.

Vidi se mi pa to važno tudi zategadelj, ker vidite, kako se dr. Šusteršič tudi za malenkosti briga. Če pride zdaj tak mož in pravi: »Jaz o celi stvari nisem ničesar vedel«, potem se mu mora reči: »Ljubi moj, če si se briga za posamezne, ničvredne kiše, potem nam ne boš natvezil, da nisi vedel, da je tvoje društvo 16 odstotno žlindro kot 18 odstotno v račune postavljalo.«

Imamo v tem oziru še druge dokaze. Ker me je dr. Šusteršič danes na tak način napadal in me predstavil kot človeka, kateri naj se pred drugimi ljudmi sramuje, si ne bom pomišljal omeniti, kar se je v ponedeljek zgodilo v Ljubljani.

V ponedeljek je bil dr. Šusteršič v Ljubljani v namen, da poišče dokazil za grajalni odsek. Prežal je v prvi vrsti na bivšega ravnatelja Sajovica. (Čujte! Čujte!) Sajovic, ki naj zdaj vse grehe prevzame, je prišel ob devetih ves poten k meni v pisarno in mi je rekel: Dr. Šusteršič me trpinči, naj mu podpišem izjavo, da o celi stvari, o celi manipulaciji ni ničesar vedel (Čujte! Čujte!) in da je popolnoma nedolžen. Vprašal sem ga, zakaj prihaja ravno k meni, ki sem vendar nekoliko zainteresiran in mu rekel: »Če ti vest dovoli, pa podpiši«. On je na to rekel: »Jaz mu bom polovico izjave prečrtal in potem podpisal.« Popoldne ob štirih je bil siromak zopet pri meni in je rekel: »Toliko smo črtali, a jaz se še vedno ne upam podpisati. Svetujte mi, kaj naj storim?«

Odgovoril sem mu: »Vprašajte svojo vest.« On je rekel: »Šusteršič me trpinči, bil je vedno dober z menoj, dokler sem bil pri njem; ob pol sedmih moram zopet k njemu; jaz bom podpisal.« Jaz sem rekel: »Storite kakor veste in znate«, vprašal sem ga pa — na to pokladam važnost: — »Mladi mož, od Vas se zahteva spričevalo, da dr. Šusteršič o manipulaciji s 16, 17 in 18 odstotno žlindro ni ničesar vedel. Ali morete tudi pričeči na to, da dr. Šusteršič ni ničesar vedel.« Sajovic je na to odgovoril: »Prišeči ne morem.« (Velikanska senzacija in klici: Čujte! Čujte!) Po tem morete spoznati, kako vrednost ima izjava, ki jo je dr. Šusteršič včeraj predložil grajalnemu odsaku.

Mislím, da je stvar zadosti pojasnjena. Jaz dr. Šusteršiču naposled nič slabega ne želim. Glasujte kakor hočete. Zdi se mi, da je nad njim že izrečena ostra sodba. (Pritrjevanje.) Mož je vzlic svojim talentom zašel na napačno pota, morda mu bo današnji dan dobra lekcija. Iz današnje razprave bo pred vsem lahko zajel nauk, da liberalne stranke, da liberalne struje v

Slovincih ne bo mogel zadušiti. (Živahno odobravanje.) pa naj porablja še tako zavržena sredstva, kakor jih je doslej rabil zoper nas. Jaz bom glasoval zoper grajo. (Živahno, dolgotrajno odobravanje in plaskanje. Govorniku se čestita.)

Posl. Plantan: Visoka zbornica! Ako sem se danes oglasil za besedo, zgodilo se je to samo vsled sramotnih in krivičnih napadov „leibžurnala“ feldmaršala klerikalne stranke na Kranjskem dr. Šusteršiča.

Njegov leibžurnal „Slovenec“ je v soboto nas, liberalne Slovence, napadal na tako sramoten način, da bi bilo od naše strani strahopetstvo, ako bi molče vtaknili to žaljenje in psovanje klerikalnega lista.

Bodite prepričani, da je nam kot rojakom tega gospoda dr. Šusteršiča jako težko in mučno, tu v javni zbornici o njem govoriti in ga zavrniti v pristojne meje.

Ako se nam v listu, ki vesla pod katoliško zastavo, ki je, mimogrede omenjeno, čisto napačna zastava, ako se nam v tem listu očita strahopetstvo, perfidija in največje narodno izdajstvo, potem je to provokacija, na katero moramo odgovoriti.

Mislím, da ga ni člana te visoke zbornice, ki bi taka žaljenja, taka sramotenja mirno vtaknil, in zato sem se oglasil k besedi, prvič, da zavrnem ta sramotenja, drugič pa, da stvar, v kolikor še ni pojasnjena, po svojih močeh, povsem objektivno, na podlagi dejstev razložim.

V omenjenem listu se mi je — imenovan sem bil s polnim imenom — naslednje očitilo. Sumničilo se me je zveze in konspiriranja z vsenemško stranko, in sicer samo zato, ker sem zadnji petek mej govorom g. dr. Schalka aplavdiral, radi česar me je poslanec baron Morsey takoj pri dr. Šusteršiču denunciral. (Čujte! Čujte!)

Jaz sem tedaj v navzočnosti gospoda dvornega svetnika dr. Ploja osebno izjavil dr. Šusteršiču, da še nikdar z nobenim članom vsenemske zveze nisem govoril, kaj še o člankih, ki jih je prinesel „Slovenski Narod“ v zadevi Žlindre, da se nisem z njimi pogajal, in da jim sploh nisem ničesar povedal. Gospod dr. Žlindra, pardon (Veslost) dr. Šusteršič, je od mene samega vedel, da nimam nobene zveze z vsenemško stranko, da nihče izmed nas liberalnih Slovencev ni vsenemški zvezi nikacega materijala dal, in vendar je bil tako predrzen, nam v svojem leibžurnalu očitati izdajstvo, konspiriranje z vsenemci in nam podtikati ter nas sumničiti, da smo samo mi liberalni Slovenci zamogli biti tisti, ki so vsenemcem preskrbeli dotična članke, jim preskrbeli prevode in jih sploh opozorili na te članke.

Sklicujem se na pričevanje vsenemske stranke, da do zadnjega petka, do govora dr. Šusteršiča sploh z nobenim gospodom te stranke nisem govoril. S tem bodi konstatirana in pribita nesramna laž, ki jo obsega omenjeno očitavanje tega klerikalno-katoliškega lista.

Zdaj, ko sem slovesno protestiral proti podtikanjem dr. Šusteršiča, oziroma njegovega leibžurnala, preidem lahko k bistvu današnje zadeve.

Omeniti moram takoj, da je dr. Šusteršič znamenit v utajevanju vsega tega, kar ni njemu v korist; tajil je, da ima sploh kako zvezo in kaj vpliva na „Slovenca“, to je klerikalno glasilo, trdil, da nima nič zveze z njim, da je večinoma na Dunaju itd. itd.

Ta list je pa pred dvema letoma, ko smo imeli v Ljubljani občinske volitve, in ko sem jaz pustil dr. Šusteršiča po redarjih odstraniti z volišča, prinesel drugi dan članek, v katerem se je naravnost pozival na nekot moje pisarne. To je najboljši dokaz, da spiritus agens ni nihče drugi, kakor g. dr. Šusteršič. Da pa se brez njegove vednosti in proti njegovi volji v klerikalnem taboru ne sme ničesar zgoditi — brez njegove vednosti ne sme niti las pasti z glave kacega klerikalnega pristaša — to kaže dejstvo, da se nobeden njegovih klubovih tovarišev niti vsekniiti ne upa, dokler on tega ne dovoli. (Živahna veselost).

On je pravi tiran. Doma ima samo on besedo, nihče drugi. On tudi ve, zakaj. Podpirajo ga eminence, knezonadškofje, župniki, kaplani in mežnarji; ti so ga volili, ti so popisovali glasovnice, on je zastopnik analfabetov, ali izvoljenec analfabetov ni, ampak izvoljenec župnikov, kaplanov in mežnarjev. To je ljudski tribun in optima forma.

On seveda pravi, da nima nobenih zvez s „Slovencem“, ali nam, ki poznamo

razmere, se tega natveziti ne sme poskušati, to bi pomenilo, da se nas smatra za naivne.

Da se more zadeva prav presoditi, je neizogibno potrebno na kratko pojasniti ves politični boj, kakor se je pri nas razvil v zadnjih letih, in kakor ga je tudi grajalni ošek pravično upošteval. Ne gre se tu za človeka dra. Šusteršiča in za njegovo čast kot osebo, gre se za celo osebo dra. Šusteršiča, ker je on priznani najvišji general klerikalne stranke na Kranjskem. Kaj pa so nameni te stranke? Na kratko rečeno: zaslužiti hoče slovensko ljudstvo duševno in materialno, da bi je mogla klerikalna stranka v sebične, strankarske namene izkoriščati. To so nagibi, to je geslo, ki je zapisano na zastavo nasprotnne stranke. Pod to zastavo so začeli boj proti velezaslužni kmetijski družbi kranjski, in začeli so snovati društva, konsumna društva, gospodarska društva itd., ki pa niso drugzega nič, kakor škorpioni, s katerimi hočejo svobodomiselnih meščane, obrtnike, rokodelce in trgovce v kozji rog ugnati in jih kaznovati, ker ne stojijo v klerikalnem taboru. Pri teh društvih se ne gre za gospodarske interese, nego za sebične strankarske namene. Samo politični boj je za te ljudi merodajen, in jaz vam lahko navedem najlepše vzgled.

Ko sem letos prirejal volilne shode, je klerikalna stranka nakrat v raznih krajih na usta dra. Šusteršiča razglasila: Konsumna društva, ljubi volilci, homo tekom leta iz sveta spravili, če ne boste volili liberalnega Plantana, ampak klerikalnega prošta. Tako se je zgodilo v Metliki, tako se je zgodilo v Ribnici, kjer je dr. Šusteršič s častno besedo izjavil, da zaduši ta od njegove stranke kot absolutno potrebna proglašena konsumna društva, samo če ne bo voljen liberallec. S tem je Šusteršič sam dokazal, da mu ni za stvar, da mu ni za osrečanje ljudstva, za rešitev ljudstva, nego za sebičen namen. Na ta način vodijo konsumna društva boj na nož zoper najboljšo zaslombo države, zoper srednji stan (Tako je!), in visoka vlada gleda na to, ne da bi imela poguma, ustaviti ljudstvu škodljivo počenje te stranke. Naravnost neverjetno je, da vlada vse dopušta, kar vesla pod klerikalno zastavo. (Tako je!)

Ako bi naša stranka kaj tacega storila, ako bi ustanavljala društva, kakor je „Gosp. zveza“, pri kateri so same juridične osebe, kaj bi vse z nami storila?

Neverjetno je, da visoka vlada ne uvidi, da je ljudstvu in ljudskemu blagostanju na neizmerno škodo, če kaplani v konsumnih društvih nastopajo kot kramarji, in če se siromašnemu trgovcu, ki se mora bridko boriti za obstanek, vzame kruh in se ga izroči obubožanju samo za tegadelj, ker je političen nasprotnik te stranke. (Živahno odobravanje.) Pričakovati bi bilo, da se visoka vlada vendar že vzdrami in uvidi, da mora srednji stan, najboljšo oporo države, držati in rešiti, in da ga ne sme prepustiti naklepom tiste stranke, ki ni imela nikdar ljudskega blagostanja pred očmi, ampak vedno le sebične namene. (Živahno pritrdjevanje.)

Povedati vam hočem v kratkih besedah še dva slučajja, katera bosta drastično ilustrovala ves politično-gospodarski boj, oziroma častivredno tendenco nasprotnne strani pri ustanovitvi in vodstvu gotovih gospodarskih podjetij.

V Ljubljani eksistira otrok te „Gosp. zveze“ z imenom „Vinogradniško društvo“ — katero je seveda tudi sad te zveze pod egido dra. Šusteršiča, in namen tega društva je, pospeševati vinorejo, nabavljati orodja za vinorejo in za kletarstvo, nakupovati vina, zlasti domača, prodajati jih itd. itd.

In sedaj vam hočem povedati, kako izvršuje to društvo svojo nalogo. To društvo je pod načelništvom, oziroma predsedništvom člana slovenskega centra, odsotnega gospoda advokata Vencajza, in to društvo je storilo sledeče: Hotelo je delati kupčije v velikem slogu ter doseči mnogo dobička, ne da bi pri tem kaj riskiralo, in kako sredstvo si je izmislilo? Čudili se bode, kako pametna je ta zveza. Ker dandanes ni dobiti vina zaastonj (Veslost), marveč ga je treba drage plačati, so si mislili, je najboljšje, da prodajajo nezadeno vino; na to idejo so prišli — in kaj se naredili? Dolgo časa so brozgali in utihotali vino, boletirane steklenice so iz-

nova napolnili in oddajali; na ta način so prodali veliko množico nezadane vina in sicer pod načelništvom člana dohodarstvenega sodišča v Ljubljani. (Čujte! Čujte!) Predsednik tega društva je član dohodarstvenega sodišča. Smehu bi človek zbolel, ako čuje kaj tacega. (Živahni medklci.) A to društvo je začelo kmalu v kolizijo s tem dohodarstvenim sodiščem; in to je imelo zanimive posledice, prvič, da je šel gospod Vencajz v pokoj, drugič je bil predpisan temu društvu naknadno užitninski davek 2143 kron 79 vinarjev, in razun tega še plačilo v obliki denarne kazni od 1000 K.

Tedaj pa je reklo omenjeno društvo tole: Ako moramo plačati pristojbine, tedaj smo izgubljeni. Nismo si še toliko pridobili na ta lep način, da bi se mogli vzdržati. Poginiti moramo.

Zato je napravilo društvo prošnjo na deželni odbor in je tam dejalo: „Deželni odbor, imej toliko usmiljenja z menoj in odpusti mi to kazni. Odpiši mi to naknadno pristojbino užitninskega davka, sicer moramo napovedati konkurs.“

Deželni odbor pa ima v sebi čut pravičnosti, zato je rekel: „Da, soditi nočemo po načelu: Male tatove obešajo, a velike izpuščajo! Tudi velicega treba enkrat obsiti. In zato mu ni odpisal te kazni. Toda dr. Šusteršič z načelnikom tega društva ni bil nikakor v zadregi za drugo pomočno sredstvo. Gospodje imajo odprta vedno še katera vrata, skozi katera smuknejo lahko vun. Takoj so bili pri visokem c. kr. ministriju in so dejali: „Visoki c. kr. finančni ministerij! Odpiši nam pristojbino in kazni! Berači smo, uboge pare! Saj vendar jadramo pod klerikalno zastavo, zato tudi gotovo zaslužimo največji ozir.“

Najbolj čudno na vsej stvari je sedaj sledeče: Kompetentna opisati ali ustaviti kazenske postopanje v dohodarstveno kazenskih zadevah je le finančna deželna direkcija, ki je tudi v tem slučaju naznanila vinogradniškemu društvu pogoje, pod katerimi bi postopanje ustavila. Toda društvo ni hotelo sprejeti teh pogojev, in zato se je obrnilo na gospoda finančnega ministra, in finančno ministristvo se je pokazalo nerazumno usmiljeno; reklo je: „Ker si tako nedolžen grešnik, ti zmanjšamo kazni na 200 kron.“ (Poslanec Malik: Kak minister je to?) To se je zgodilo v letošnjem letu. (Živahni čujte, čujte — klci.)

Sedaj vas hočem vprašati: Kaj bi se storilo kmetu, kateri se je zagrešil s tem da se je odtegnil užitninskemu davku, in kateremu bi predpisali le 50 kron, in ko bi se tudi po nagih kolenih priplazil na Dunaj k finančnemu ministru? Temu bi ne odpisali niti ene krone. A tu se je uresničil zopet pregovor, da velike tatove izpuste. Tu bi se bilo moralo začeti kazensko postopanje, ne le dohodarstveno kazensko postopanje, marveč kazensko postopanje radi goljufije. Tu je bila kazni tako nizko stavljena, namreč samo na 1000 kron, dočim bi morala biti po kazenskem zakoniku stavljena mnogo višje. Pa niti s tem se ni zadovoljila ta klerikalna strankina organizacija, temveč mučila je tako dolgo ministristvo in moledovala, dokler ji ni potom milosti odpisalo 800 K ter zmanjšalo kazni. To gotovo ni bilo na pravem mestu, in nečem preiskovati, jeli je finančno ministristvo pospeševalo moralo, zlasti davčno moralo. Sicer pravijo vedno: To in ono služi v povzdigu davčne morale. Prosim, če pa honorira ministristvo tako odtezanje davkov, tedaj preneha vsaka davčna morala. Kmeta, to ubogo paro, vedno tlačijo in teptajo, dočim velikih tatov ne zadenejo. Obžalovati je, da pri voščim vsakomur največjo popustljivost od strani oblastev, ako se honorirajo tako eklatantni prestopki zakonov, tako eklatantno odtezanje davkov.

Izgubiti moramo vso vero v pravičnost vlade, ako se postopa na tak način. Vprašam nadalje, kaj pravite k temu, da je dobila ta strankina organizacija v zadnjih dveh letih iz državnih sredstev 5000 gl. podpore, ne da bi nam bilo znano, od kod je dobilo visoko poljedelsko ministristvo informacije, da je pomogla temu očividno bojevitemu društvu s tolikimi sredstvi. Ako bi bilo prosilo podpore kako društvo, ki zasleduje res plemenite namene, bi ga bili zavrnil ali pa odpravili s kako bagatelo. Imel bodem priliko še enkrat v budetu o tem govoriti. Tu pa konstatiram le eno, da na Kranjskem deželna vlada niti

vedela ni, da je dobilo društvo to podporo. (Čujte! Čujte!)

Presil bi torej prav vljudo njega ekselencio, gospoda poljedelskega ministra, da nam pove, odkod je vzel informacije, da je dal klerikalnemu društvu tako ogromno podporo na razpolago, in ako je to res storila kranjska vlada, potem naj navede vzroke na to, in govorili bomo z njo potem nadalje. Doslej pa je splošno znano, da vlada o tem ničesar ne vé, da so dali preko glave deželnega predsednika klerikalnemu bojevitemu društvu, „Gosp. zvezi“ to izredno visoko podporo na razpolago. Omenjam to iz dvojnega vzroka. Prvič zato, da hoste videli, da so klerikalci pri nas res dete, katero vlada vedno neguje, dočim nam popolnoma drugače na prste gledajo, drugič zato, ker sem našel neko gotovo notranjo zvezo med to podporo in med onimi 1000 gl., katere je plačal dr. Šusteršič iz lastnega žepa. (Živahno pritrdjevanje.)

Gospodje! to je zame jasno, da mora vladati neka notranja zveza med temi podpornimi sredstvi in med onimi 1000 gl., katere je dr. Šusteršič šele v najnovjšem času razglasil kakor svoje privatno darilo. (Čujte! Čujte!) Ne bom trdil, da se je to res zgodilo, toda jako radoveden, in jako hvaležen bi bil jaz na oni račun, ki bi ga nam dala „Gospodarska zveza“ glede porabe teh 5000 gl.

Torej, gospodje, hotel sem reči, da bi me zanimalo, ako bi nam visoko poljedelsko ministristvo pojasnilo, kaki motivi so bili merodajni, da je dovolilo stranki ta velikanska darila. Potem pa bi vprašal finančno ministristvo, zakaj je postopalo napram temu društvu tako milostno pri odpisu kazni. Kako vredno podpore, in kako splošno koristno je to vinogradniško društvo, bum dokazal še z nečim družim. To društvo je imelo preteklo leto kazensko obravnavo, in pri tej se je uradno — morda bode gospod dr. Šusteršič zopet kratko malo rekel, da so bili tam slabi juristi (Veslost) — sledeče dognalo: „Toženo društvo izjavlja po svojem zastopniku, da mu je neki Udovič sestavil bilanco meseca februarja t. l. — to je bilo l. 1900 — in da je bilo izkazano 84 kron prebitka, a da je bila ta bilanca le približna (aproximativna), ker se ni napravil nikak inventar, in ker se je moralo vino dražje prodajati, nego je bilo vredno, ker bi sicer moralo društvo konkurs napovedati. (Veslost in Čujte! Čujte!) To je sodba z dne 23. oktobra 1901 pod šte. C. G. 28/00/14.

Ta sodba in to priznanje vam podajata najjasnejšo sliko o čudnem poslovanju in čudni organizaciji tega društva in o krasnem knjigovodstvu.

Glede knjigovodstva so izjavili trije, pod prisego zaslišani knjigovodje sledeče: Absolutno nemogoče je sestaviti bilanco; nobenega začetnega inventara ni, nobene blagajniške knjige o začetku podjetja, in tudi nikakih količin vina ni možno konstatirati, kajti vpisano ni niti, koliko vina se je nakupilo, niti kako se je izpreminjalo.

Tako posluje društvo pod načelništvom bivšega dež. sodnega svetnika (Posl. dr. Ferjančič: Advokata!), sedaj je advokat. Ko je izstopil iz sodnijske službe, je postal odvetnik, padel je toraj na boljše plat.

Zgodovina označuje prav razločno stvar, in glejte: če predloži sicer kdo falsificirano bilanco, ga po zadržnem zakonu § 89. takoj primejo. A kaj se je zgodilo v tem slučaju? Tu je naše glasilo, „Slovenski Narod“, naravnost pozvalo drž. pravdnika in dejalo: Drž. pravdnik, ali ne poznaš § 89. zadržnega zakona? Tu je priznan falsifikat, ponarejena bilanca! Loti se društva, kakor se ga po zakonu moraš lotiti! Toda do danes se ni zgodilo nič in to dokazuje, da je roka pravice tako kratka, da klerikalne stranke ne doseza.

To so razmere, ki nam dajo mnogo misliti. Kaj naj si mislimo o vsej pravičnosti ali o objektivnosti uradov, ako se dan na dan kršijo zakoni tako, ne da bi se to zakonito kaznovalo? Glejte, to društvo je bilo predrzno, da je malo časa nato, ko je bilo obsojeno, zagrešilo novo brozganje vina, in vendar se je z ravnateljstvom užitninske davkarije previdno dobrim potom poravnalo proti plačilu 64 gl. (Čujte!) To je očividna sistematična goljufija, rekel bi lahko, na drž. imetju in na dohodkih. To pa ne sme biti, tega ne

smemo trpeti! Ali naj morda s tako stranko začnemo gospodarski konkurenčni boj, ali je to možno, ne da se onečastimo, ne da si omažemo rok, ter ne da zaidemo v kolizijo s kazenskimi zakoni? Ne! Mi smo izročeni tej stranki, ne da bi skoraj imeli upanje, da kdaj zmagamo, kajti klerikalna stranka ima vsa druga sredstva na razpolago in so njene šanse 99krat ugodnejše kot naše. Videli boste, da je treba nesebičnosti in poguma v boju proti tem klerikalnim nasprotnikom, ki so povsod osebni ter preganjajo vsakogar, nas in volilce. Nas pa preganjajo zato, ker vedo, da držimo kviško zastavo napredka in svobodomiselnih idej, in da ne pojdemo nikdar v cni tabor, kjer sta najti neresnica in neodkritosrčnost. (Živahno odobravanje in ploskanje.)

Vi vidite torej, kako stoje pri nas stvari, kako se je razvil boj, čegar duševni oče je dr. Šusteršič pod patronanco njegove eminence kardinala Missije. Ako bi dr. Šusteršič ne bil postal političen poma gač škofa Missije in njegovega naslednika, bi ne bil nikdar vsplamtel ta strašni boj v naši domovini, boj, ki bo imel najškodljivejše gospodarske in socialne posledice. Mi moremo samo preklinjati ono uro, v kateri se je sklenila ta zveza dra. Šusteršiča s klerikalizmom, kajti posledice bomo nosili še stoletja.

Sedaj prehajam od teh dejstev, ki so za ilustracijo prepornega vprašanja potrebna, k meritornemu vprašanju in hočem biti kratek, ker se je to umazano perilo danes že toli dolgo pralo.

Izzivali nismo mi. Doslej, kakor nam morete pričati sami, tri mesece našega tukajšnjega bivanja smo bili tako mirni, da smo se rajši odrekli besedi, kot da bi se lotili klerikalne stranke. Ker pa smo bili tako izzivani, pa nas je končno premagalo srce, zato oprostite, da kot sorojaki tudi nad sorojakom sodimo in ga obsojamo.

Mi smo docela tistega mnenja, kakor visoki grajalni odsek, da je v stvari in v vprašanju glede krivde ali nekrivde gosp. Steina soditi jako težavno. To verjamemo radi in to tembolj, ker je vzlic najnatandnejšim informacijam, ki jih je naoral grajalni odsek, vendar-le težko, v toli kratkem času pridobiti si natančno informacijo in čisto sliko.

Rečem samo eno. Kar je grajalni odsek na podlagi sodnih aktov konstatiral in naglašal, je moralna obsodba dra. Šusteršiča in nič drugega. Četudi se izreče gosp. Steinu graja, s tem dr. Šusteršič vendar ne bo umit. Zaklicati Vam moram le to: Njegov današnji obrambeni govor je napravil na me vtisk pesni labodnice, in mislim, konsekvence so neizogibne.

Z mojega stališča je težko razumeti, kako je grajalni odsek mogel potrditi vse, kar se odita dr. Šusteršiču, a vendar smatrati klic „dr. Žlindra“ za psovko in reči: Da, postopal je nekorektno, a tega priimka ne zasluži.

Gospodje! Onega, ki je postopal nekorektno, se bode vendar smelo klicati s pravim priimkom! Saj se mu ni reklo nič hudega, nihče mu ni dejal: tat, goljuf ali kaj takega; „Žlindra“ se mu je zaklicalo, češ: boš že vedel, v kakšni zvezi si z njo! To mislim, je premalo, da bi se mogočnemu klicarju pred Gospodom, posl. Steinu smela izreči graja. Glasoval bom torej proti graji in samo še jedno bi rad konstatoval, da izprevidite, kako zelo občutljiv je g. dr. Šusteršič v zadevi časti.

Bil je namreč čas, ko je stal dr. Šusteršič v divjem boju z mojim tukajšnjim prednikom, dvornim svetnikom Šukljatom. Radi njegovega govora, ki ga je imel v Novem mestu leta 1900, ga je tudi v Kamniku — čudno, vedno se vrtimo okoli Kamnika in kamenja — torej tudi v Kamniku je dr. Šusteršič, ki je danes kamen napotja, podtikal dvornemu svetniku Šukljatu, ki ga na politični visokosti in na skromnosti presegal stokrat, toliko ignoranco zakona, da je moral dvorni svetnik Šuklje dr. Šusteršiča neusmiljeno v treh člankih (l. 1900 avgusta meseca) v „Slovenskem Narodu“ raztrgati. In raztrgal ga je v zraku, kakor se pravi, v teh „Recontra“ nazvanih člankih, v katerih je 25. avgusta 1900 tudi rekel, da je dr. Šusteršič v svojem govoru o dvornem svetniku Šukljatu na mnogih mestih vedoma govoril neresnico, in da je vedoma, zavratno in zvijačno zavijal besede dvornega svetnika Šukljeta! To se je zgodilo javno, pa li mislite, da je Šusteršič reagiral? Saj bi bil

lahko tožil, kot katoliški moš bi ga bil lahko tožil. To sem Vam hotel povedati kot karakteristiko.

Končno prosim oproščenja, da sem vi soko zbornico zadrževal tako dolgo. Mislim, da se najdejo danes vsi častivredni značaji, in da porečejo, da so po tem, kar se je zgodilo tu, prepričani, da se ni prizadela dr. Šusteršiču nobena krivica, in se zategadelj tudi g. posl. Steinu ne sme izreči graja. (Živahno odobravanje.)

Predsednik: K faktučnemu popravku dajem besedo g. posl. dr. Šohalku.

Posl. dr. Šohalk: Visoka zbornica! Naprošen sem, da v visoki zbornici v imenu vsenemške zveze in v svojem imenu resnici na ljubo podam izjavo, da mi v tej pravkar razpravljani zadevi materiala, kakoršnega sem imel ogromno na razpolago, niso dali liberalni Slovenci, in da me niso na nika koršen in noben način opozarjali na g. dr. Šusteršiča in na njegove temne pege.

To izjavljam sedaj resnici na ljubo ter pristavljam, da sem se seznanil z liberalnimi Slovenci šele pozneje, šele potem, ko sem v nekaterih sejah v faktučnem popravku visoki zbornici pojasnil položaj; liberalni Slovenci so prišli k meni s prošnjo, naj lojalno izjavim, da oni niso tisti, ki so informirali mojo stranko ali mene. To hočem imenom stranke sporočiti visoki zbornici, pa še pripomniti, da sem od ogromnega materiala, ki ga imam na razpolago, in ki ga je mogel rabiti grajalni odsek, porabil le jako majhen del, ker sem se hotel strogo stvarno držati le današnji seji določenega predmeta, ker sem se oziral na govornike za seboj, ki so tudi hoteli marsikaj povedati, in končno zato, ker mrtveca nisem hotel ubijati še nadalje. (Živahna veselost in ploskanje.)

Predsednik: Gosp. poročevalec ima sedaj zadnjo besedo.

Poročevalec dr. Kramar: Visoka zbornica! Nočem zadrževati zbornice in bom govoril kolikor možno kratko. Dolžnost moja pa je za pojasnitev napraviti še nekaj opazk. Po moji misli se namreč predlog grajalnega odseka, ki se je sklenil — to konstatiram — v grajalnem odseku s 7 glasovi proti 1 glasu, da naj se g. posl. Steinu radi izraza „Dr. Žlindra“ izreče graja, ni razumel docela.

Priznavam, da sem bržkone jaz sam tega kriv, ker se nisem izrazil dovolj jasno. Konstatiram, da grajalni odsek sploh ni hotel izraza „Dr. Žlindra“ spravljati v vso sfero, da torej grajalni odsek nikakor ni hotel reči, da je g. posl. Stein morda z izrazom „Dr. Žlindra“, oziroma s pomenom in vsebino tega izraza g. posl. dr. Šusteršiča tako napadel, da bi zaslužil grajo visoke zbornice. Tega nikakor nismo hoteli. Nasprotno, odsek hoče izraz „Dr. Žlindra“, oziroma rabo tega izraza z vso afero Tomaževe žindre odločiti. (Klici: To pa ne gre!) in zadeti le dejstvo, da se je rabil priimek v žaljivem pomenu. To je namen odseka. Tako je predlagal v odseku neki član — katerega pa nisem opravičen imenovati — o tem predlogu se je glasovalo, in kakor rečeno, ta predlog je bil sprejet s 7 glasovi proti 1 glasu. Konstatiram, da ne dodajam nič iz svojega, nego da sporočam le sklep odseka, kar je moja dolžnost. Želim, da bi se mi posrečilo, pojasniti Vam, da prav za prav ta „Dr. Žlindra“ z vso afero nima nič opraviti (Ugovori in smeh) in da se gre le za to, da je grajalni odsek hotel zadeti neparlamentaren izraz. Tu se ne gre za afero Šusteršič nego za dostojnost v visoki zbornici.

Sicer pa nimam večje moči in boljših sredstev, prepričati Vas, in moram nadaljne prepuščati Vašemu sklepu. (Odobravanje.)

Dovoljujem si, sporočiti Vam predloge, kakor jih je formuliral odsek.

Grajalni odsek predlaga (čita): Visoka zbornica skleni:

1.) Posl. Steinu naj se ne izreče graja radi izreka: Ker torej moja opazka „Dr. Žlindra“ ni bila razžaljiva in jaz besede „šuft“ nisem zabrusil dr. Šusteršiču, nego sem zahtevano pojasnitev odklonil s tem, da sem rekel: „Z Vami ne občujem, ker ste obdržali besedo „šuft“ in „ausgewachsener Schuft“, ne da bi reagiral“, mislim, da nimam vzroka gosp. dr. Šusteršiču čitati o besedi „Žlindra“ privattissimum.

2.) Radi medklica: „Vaše roke so umazane od Tomaževe žindre, to je izja-

vilo o. kr. okr. sodišče“, naj se posl. Steinu ne izreče graja.

3.) Radi izraza „dr. Žlindra“ se naj izreče posl. Steinu graja. (Ugovor in klici: To ni možno!)

G. posl. dr. Dyk je stavil k prvi točki odsekovega predloga izpreminjevalen predlog, ki se glasi (čita):

Radi izreka posl. Steina, ki ga je izgovoril v seji 26. aprila proti posl. Šusteršiču: „Z Vami ne občujem, ker ste obdržali besedo „šuft“ in „ausgewachsener Schuft“, se izreka graja.

Imenom odseka prosim visoko zbornico, naj glasuje proti temu predlogu. (Odobravanje.)

Predsednik: Prišli smo do glasovanja. Predlogov ne bom čital več, ker so jih gg. pravkar slišali. Kar se tiče glasovanja, dajem predlog Dyka, kot najširši najprej na glasovanje. V slučaju, da bo Dykov predlog sprejet, odpade glasovanje v prvem delu odsekovega predloga. Ako pa Dykov predlog pade, pride na glasovanje prvi del odsekovega predloga, potem drugi in potem tretji del.

One gospode, ki so za Dykov predlog, prosim vstati. (Se zgodi.) Predlog je odklonjen. (Odobravanje.)

One gospode, ki so za prvi odstavek odsekovega predloga, prosim vstati. (Se zgodi.) Ta odstavek je sprejet.

One gospode, ki so za drugi odstavek odsekovega predloga, prosim vstati. (Se zgodi. — Posl. dr. Ferjančič: Prosim, naj se konstatira razmerje glasov!) Prosim, gg. zapisnikarje, naj določijo razmerje glasov. (Ko so se glasovi prešteli:) Drugi odstavek odsekovega predloga je sprejet s 182 glasovi proti 33 glasom. (Živahno odobravanje in ploskanje.)

One gospode, ki so za tretji odstavek odsekovega predloga, naj se posl. Steinu radi izraza „dr. Žlindra“ izreče graja, prosim vstati. (Klici: Naj se glasovi preštejejo!) Prosim torej one gg. poslance, ki stoje oziroma ki sedé ter gg. zapisnikarje, naj glasove preštejejo! (Ko se je to zgodilo:) Tretji odstavek odsekovega predloga je odklonjen s 118 glasovi proti 103. (Živahno odobravanje in ploskanje. — Velik nemir.)

V Ljubljani, 4. maja.

K parlamentarnemu položaju.

Za predlogo glede umetnega surovega masla pridejo na dnevni red drž. zbora sledeče točke: poročilo o deklaraciji nadvojvode Franca Ferdinanda, poročilo odseka glede vinske carinske klavzule in budgetni provizorij. Zadnja točka pride, če ne bo kakih zaprek, že koncem prihodnjega tedna. Seveda se bo vnela ob proračunskem provizoriju daljša debata. Glede nadvojvodove deklaracije hočejo podati levičarske stranke le kratke izjave. Splošno ima parlamentarni položaj še vedno jako zmeden značaj. Predvsem pa se zanima vse za dvoje najvažnejših predmetov: za vodne ceste in za investicijsko predlogo. Prvi še ni dozorel. Poročevalec bo menda posl. dr. Menger. Razpravljanje investicijske predloge pa gre gladko izpod rok. Železniški odsek tudi pridno dela in baje ni nemožno, da pride že po prihodnjem tednu na vrsto s predlogi. Krščansko socialni posl. princ Liechtenstein se je izrazil o položaju jako pesimistično ter trdil, da so se razmere v parlamentu po Veliki noči poslabšale. Princ nima nobene nade, da bi se mogle dognati velike predloge. „Reichswehr“ meni, da vidi Liechtenstein razmere vendarle prečno, dasi položaj v istini ni več ugoden.

Macedonsko vprašanje.

„Politik“ piše: Vzroki oportunitete so prisilili tudi macedonski tabor, da je krenil nazaj. Macedonski kongres vse Sarafove skupine, ki je sicer zaprta, ni volil več v najvišje vodstvo komiteja. Predsednikom je bil izvoljen bivši učitelj francoščine na visoki šoli v Sredcu, Stojan Mihajlovski, bivši poslanec, precej znan pesnik satir, rojen Bolgar, ki stoji že dolgo v macedonskem taboru. Včasih je tudi hodil s Sarafovim, a se pridružil v zadnjem času zmernejši skupini. Vlada bi bila imela rajši, ako bi bil izvoljen general Zončev, ki je v glednejši in vplivnejši, dočim bode Mihajlovskega gibanje nosilo.

Vojna v Južni Afriki.

Angleška ekspedicija na jugovahod Oranja v takozvano „Oranje-River kolonijo“ je dosegla uspeh. Ujetih je bilo 30

Burov, zaplenjenih 60.000 ovac, 6000 volov in krav, 100 vozov, 300 konj in okoli 800 žensk, starcev in otrok. 800 Burov v Wolvesholku je v veliki stiski, ker jih Angleži oblegajo. Baje se bodo morali Angleži udati. Iz Kapstadta poročajo, da so se Buri v velikem številu združili pod nekim svojim odličnim vodjo pri Hartbertfonteinu. General Babington je streljal na močno pozicijo ves dan in končno prisilil Bure, da so se 27. aprila umaknili. Naslednjega dne pa je imel Babington z Buri pri Lopfonteinu nov hud boj. Polkovnika Bynga so Buri napadli južno Wepenerja in ga zapodili v mesto. Izgubil je več ujetnikov, mrtvecev in ranjencev. Pri Edenburgu (južno Bloemfonteinu) so Buri ujeli angleško patroljo. Scheeper je napadel pri Stokdalu v Kaplandiji angleški oddelek in ga zapodil v beg. Progo med Pretorijo in Pietersburgom so Buri 28. m. m. porušili. Glede operacij generala Plumerja na severu Transvaala poroča „Daily Telegraph“, da so Buri doslej ob reki Oliphant, kjer so Angleži, dokaj mirni in da so dosegle angleške patrolje nekaj uspehov ter nekaj Burov in konj ujeli. Tudi major Colenbrander je jugovahodno Pieterburga zaplenil nekaj živine, vozov, žensk in otrok. Angleški častniki pa poročajo svojcem v domovino, da je položaj v Juž. Afriki skrajno neugoden. Zdravstveno stanje v angleški armadi je jako slabo. Sedaj je v bolnišnicah okoli 35.000 angleških vojakov. 30 častnikov se je moralo vrniti domov. Angleški vojni minister je priznal, da se mora vojna nujno končati. Ruake „News“ nujno priporočajo, naj se sklene mir. Če ga noče skleniti ta vlada, naj odstopi in naj ga sklene druga vlada!

Preureditev južnega kolodvora v Ljubljani.

Interpelacija državnega poslanca Ivana Plantana in tovarišev na Njega ekselenco gospodaces. kr. železniškega ministra radi preureditve južnega kolodvora v Ljubljani.

Kolodvor južne železnice v Ljubljani bil je pred več kakor 50 leti zgrajen in je pač za takratne prometne razmere popolnoma zadoščal.

Tekom let so se pa, kakor po celem svetu, tudi na južni železnici te razmere popolnoma spremenile, in promet se je tako silno in nepričakovano razvil, da južni kolodvor v Ljubljani nikakor več zahtevam osebnega in tovarnega prometa ne ustreza, kajti ne samo kolodvor sam je veliko premajhen, tudi železniških tirov je premalo za uvrstitev vlakov, tako da so radi nezadostnega prostora vsak dan ne samo popotniki, temveč tudi železniški uslužbenci na tem kolodvoru v veliki nevarnosti pri premikanju vlakov.

Danes se namreč stekajo v Ljubljani nastopne železnice: južna železnica, gorenjska državna železnica, kamniška državna železnica, dolenske državne železnice in vrhniška železnica, in vse te dovažajo ogromne množine oseb in tovorov.

Očitna je torej potreba, da se v Ljubljani zgradi nov centralni kolodvor, in če bi to ne bilo že sedaj mogoče, mora se pa vsaj južni kolodvor popolnoma preurediti in za to skrbeti, da se prostori za osebni promet in oni za tovarnine ločijo in potrebam časa primerno razširijo, in da se več tirov položi, kajti to, kar se dandanes na tem kolodvoru opazuje, je tako kričeč nedostatek, da je že iz javnih ozirov treba za odstranitev istega skrbeti.

Pritožbe potujočega občinstva se od dne do dne množe, ker tacih nečuvanih razmer ni morda nikjer drugod v Evropi najti.

Pa tudi meščanstvo in prebivalci ljubljanske okolice trpijo silno radi pomanjkljivih naprav južne železnice, kajti ista križa državno dunajsko cesto, Marije Terezije (gorenjsko) cesto in sv. Martina cesto, to so ravno največje prometne žile, in sicer prav blizu kolodvora.

Ker je treba razne vlake na peronu vedno premikati, to velja zlasti za tovarne vlake, so gori navedene ceste skoraj celi dan zaprte, in ljudje in vozovi morajo pri zaprtih ograjah dolgo časa čakati, dokler se jim posreči prehod čez železniški tir. Uhod in prehod je na tem kraju mesta silno zadržan in skoraj nemogoč.

Radi te zgolj nepotrebne izgube časa nastala je že po vsem mestu velika ogorčenost, ker je vendar umevno, da bi se ti kričeči nedostatki dali prav lahko odpraviti, če bi dotični faktorji le količkaj resne volje v tem pogledu imeli in železniški tir za toliko zvišali, da bi bil podvoz pod njim mogoč.

Uvažuje vse te okoliščine, izrekel je deželni zbor kranjski v svoji resoluciji iz leta 1896, da je neobhodno treba odpraviti gori opisane, občinstvo mučeče nedostatke.

Istotako je občinski svet ljubljanski v seji z dne 5. januarja leta 1897. soglasno sklenil, da se na c. kr. železniško ministrstvo in na glavno ravnateljstvo južne železnice odpošlje peticija radi zgradbe centralnega kolodvora in radi odprave napominanih promet in varnost ljudi ovirajočih nedostatkov.

Ti peticiji sta se tudi v resnici odposlali, in od tistega časa potekla so že polna štiri leta, in razmere ostale so do danes ravno iste, kakor so prej bile!

Občinski svet ljubljanski je med tem že opetovano sklenil, Njega ekscelenco gospoda železniškega ministra za hitro rešitev tega za Ljubljano in okolico silno perečega vprašanja naprositi, kar se je tudi zgodilo.

Tudi mestni župan ljubljanski je po naročilu občinskega sveta že mnogokrat pismeno in osebno Njega ekscelenco gospoda železniškega ministra za pospešitev te velevažne zadeve prosil.

Toda navzlic lepim obljubam železniškega ministrstva, ki je priznalo potrebo preureditve kolodvora, ni se istemu tekom celih dolgih 4 let posrečilo provzročiti odsvanitve gori navedenih kričečih nedostatkov na južnem kolodvoru v Ljubljani.

Visoko ministrstvo dopisuje in razpravlja 4 leta z južno železnico, in to bode še tako dolgo trpelo, kakor le hoče južna železnica.

Ker ni upanja, da se ta zadeva v doglednem času reši, kar pa nikakor ni dopustno, da še naprej na južni železnici v Ljubljani ostanejo gori opisane neznosne prometne razmere, in ker je očitna potreba, da se iz ozirov na varnost potnikov in železniškega osvoja nemudoma provzroči preuredba južnega kolodvora v Ljubljani, smatramo za svojo dolžnost, na Vašo ekscelenco staviti nastopna vprašanja:

1.) Iz katerih vzrokov ni tekom celih 4 let c. kr. železniško ministrstvo moglo odpraviti gori navedenih nedostatkov na južnem kolodvoru v Ljubljani, oziroma ni provzročilo preuredbe tega kolodvora?

2.) ali hoče Njega ekscelenca z vso potrebno energijo in z vsemi zakonitimi sredstvi nasproti južni železnici postopati in jo primorati, da se brez odloga loti preuredbe južnega kolodvora v Ljubljani in odstrani gori opisane izvanredne nedostatke na kolodvoru v Ljubljani?

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 4. maja.

— „Narodna tiskarna“. Opozarjamo vse gospode delničarje na občni zbor „Narodne tiskarne“, ki se bo vršil jutri dopoldne ob 11. uri v uredniških prostorih.

— **Zaupnice dr. Šusteršiču.** Sedaj smo se do dobra prepričali, da klerikalna stranka še danes ne pozna popolnoma in da je ta stranka še veliko slabša in nemoralnejša, kakor smo si mislili. Po strašni obsodbi, ki jo je parlament izrekel nad dr. Šusteršičem, je bila klerikalni stranki odprta samo jedna poštna pot, izreči bi bila morala: Mi nismo krivi dr. Šusteršičevega postopanja z žlindro, kar je dr. Šusteršič storil, to je storil na svojo odgovornost in zato naj tudi nosi posledice. Tega pota pa klerikalna stranka ni nastopila. Nasprotno! Klerikalna stranka je izrekla dr. Šusteršiču po obsodbi v parlamentu svoje zaupanje, identificirala se je z njim popolnoma in odobrila njegovo nepošteno manipulacijo z žlindro. Globokeje že ne more pasti nobena stranka. Kaj takega se sploh še ni zgodilo. Sstrankarskega stališča nam je seveda le prav in v korist, če ostane dr. Šusteršič po-

slanec in voditelj klerikalne stranke in zato se tudi čisto nič ne razgrevamo, da hoče klerikalna stranka držati svojega Šusteršiča. Dlje ko ga drži, bolje za nas, prej bode konec klerikalizmu. Šusteršič je dobljene zaupnice hitro razglasil v dunajskih klerikalnih listih. Kake vrednosti je zaupnica, na kateri so podpisani Gostinčar, Štefe, Moškr, Kregar in Pip, o tem se ne izplača govoriti. Ves Dunaj bi se smejal tej zaupnici, ako bi poznal na njej podpisane junake. Na telegramu vodstva klerikalne stranke so podpisani duhovniki: Kalan, dr. Janežič, dr. Karlin, dr. Krek, dr. Lampe, Sajovic, Smolnikar in Šušnik ter odvetniški koncipijentje dr. Brejce, dr. Schweitzer in dr. Pavletič. Da sta tudi dr. Krek in kanonik Šušnik, dva moža, ki smo jih kraj vsega nasprotstva vedno spoštovali, tako pozabila na svojo osebno dostojnost, da sta podpisala zaupnico, to je pač jako žalostno.

— **Ovacije dr. Šusteršiču** so sedaj na dnevnem redu, seveda so to ovacije, katerih dr. Š. ne more biti vesel. Vse se bavi z dr. Š., delajo se nanj neusmiljeni dovtipi, zlagajo in komponirajo se nanj celo pesmi in tudi po javnih deskah se ovekuje njegova slava. Taka ovacija se je čitala danes na reklamni tabli, ki jo je postavil odposlanec cirkusa Barnum & Baley na cesarja Jožefa trgu. Ker še ni prišel nanjo reklamnih plakatov za cirkus, zapisali so pa drugi na to tablo »reklamo« za dr. Šusteršiča, ki kot politik res spada mej Barnumove abnormitete.

— **Šusteršič — portretiran.** Kako senzacijo je obudila državnozborna razprava o žlindri, se vidi iz tega, da je glasilo dunajskih fjakerejev, imenovano »Krvava sekira«, priobčilo — podobno dr. Šusteršiča. »Krvava sekira« prinaša navadno samo portrete znamenitih roparskih morilcev in ponarejevalcev bankovcev ter slike o umorih in slovečih sodnih obravnavah, afera dr. Šusteršiča je morala torej »Krvavi sekiri« silno imponirati, da je v svojo galerijo znamenitih sodobnikov uvrstila tudi dr. Šusteršiča. Podoba je očitno narejena po moment-fotografiji, kajti dr. Šusteršič se drži na sliko tako grozno klavrno, kakor se je mogel držati le tedaj, ko je parlament s 182 proti 33 glasom izrekel, da ima vodja kranjske duhovniške stranke od žlindre umazane roke.

— **„Laibacher Zeitung“** je včeraj mej domačimi vestmi poročala o zaupnici, ki jo je »slovansko središče« dr. Šusteršiču tisti dan, ko se je nad njim izvršila v poslanski zbornici zaslužena justifikacija. Ker »Laibacher Zeitung« navadno nima prostora za domače politične zadeve, ampak posvečuje svojo pozornost le bolj dogodbam v Argentini, v Patagoniji in v osrednji Avstraliji, je zabeleženo te »zaupnice« obudilo nekoliko začudenja, tembolj, ker jer »Laibacher Zeitung« o zadevni razpravi v drž. zboru poročala tako čudovito sumarično, kakor bi hotela Šusteršičevo afero prikriti. To, da je »Laibacher Ztg.« na jedni strani takorekoč zamočala sodbu dr. Šusteršiča, na drugi strani pa priobčila zaupnico, naredi čuden utis, in mi le ne vemo, ali je hotela s tem priskočiti na pomoč klerikalcem ali hotela pokazati parlamentu, da jej njegova sodba nič ne imponira.

— **Zloraba spovednice.** Gonja v spovednicah zoper napredne liste se hrabro nadaljuje. Danes je bil odličen pristaš naše stranke, znan rodoljub iz Notranjske, pri ljubljanskih frančiškanih pri spovedi. Spovednik ga je seveda trdo prijemal, da ne sme čitati naprednih listov, češ, da so prepovedani in da je čitanje teh listov gieh. Naš pristaš, občespoštovan poštenjak, pa se spovednikovemu terorizmu ni udal ampak raje odšel brez odveze, kakor da bi bil obljubil, da naprednih listov ne bo več čital. Tu imamo zopet slučaj očitne zlorabe spovednice v klerikalne politične namene. Taki slučaji se zgodijo vsak dan in potem se klerikalci še nekaj čudijo, da vera peša.

— **Reški „Novi List“** je včeraj priobčil članek, v katerem se zrcali najprijetnejša klerikalna perfidija. Prostor nam ne dopušča, da bi ta napad že danes ožigosali, storimo pa to prihodnji teden. Že danes pa izrečemo svoje zadovoljstvo, da je ta list tako odkrito pokazal svojo barvo in svoj značaj. Zdelo se nam je sicer vedno, da je

to volk v ovčji koži, ki se plazi krog nas in se vtika v zadeve, ki ga nič ne brigajo, a zdaj je jasno pokazal, da je res tako, in zato ne bomo pozabili, tega volka primerno napoditi.

— **Knezoškof v Radečah.** Minolo ne deljo je bila v Radečah birma, in je pri tej priliki imel škof sam pridigo. Govoril pa ni ne o zakramentu sv. birme niti sploh o verskih stvarih, ampak je strastveno, kakor je že njegova navada, politikoval. Izražal se je sicer splošno, a vendar je količkaj razumen poslušalec prav natančno vedel, da leto škofovi udarci na napredno narodno stranko. Zlasti srdito je škof govoril zoper napredno časopisje. Govoril je pa tudi, da so duhovniki jedini, ki so poklicani, da dajejo ljudstvu v političnih rečeh dobre svete in rotil poslušalce, naj volijo pri volitvah le take krščanske moze, ki jih bodo duhovniki pripravljali. Politike v cerkvi sploh nihče ne odobrava, naj bo že te ali one stranke, škofovo politiziranje pa je bilo celo neumestno. Za danes se nečemo spuščati v kritiko škofove pridige, povemo pa, da v prihodnje ne bomo več tako obzirni, če se nas bo izzivalo. Kdor v cerkvi politizira, mora biti pripravljen, da se ga kritikuje kot politika. V Radečah je bilo tudi kmetško ljudstvo jako nezadovoljno s škofovo strastno pridigo in splošno se je čula sodba: Kaj nam in otrokom danes o volitvah pridigajo, rajši bi kaj o birmi povedali.

— **Odbor odvetniške zbornice** je v včerajšnji seji sklenil, da skliče izvanredni občni zbor, na katerem zavzame zbornica stališče nasproti načrtu novega odvetniškega tarifa in tozadevno predlogo justičnega ministrstva. Od zborničnega sklepa bo odvisno, ali predsedstvo in odbor odložita svoje mandate, kakor v nižjeavstrijski odvetniški zbornici. Občni zbor se bo vršil 12. t. m. ob 11. uri dopoldne v pisarni predsednika. Sklenile so se tudi izjave, ki se vsled istega povoda brzojavno odpošljejo predsedstvu odvetniške zbornice nižjeavstrijske in moravske, zvezi odvetnikov in zvezi sodnih uradnikov v poslanski zbornici.

— **Občinske volitve v Kranju.** Včeraj se je vršila volitev iz II. in iz I. razreda. Silni poraz, ki je pri volitvi iz tretjega razreda zadel klerikalno stranko in zlasti njena voditelja Pavšlarja in Koblarja, je klerikalce tako zbegal, da so vrgli puško v koruzo in se razgubili na vse strani. Volitev iz II. in iz I. razreda se klerikalci sploh niso upali udeležiti, in so bili napredni narodni kandidati je soglasno izvoljeni. Klerikalci so zopet dobili pošteno lekcijsko. Mesece in mesece so z vso strastjo in z največjo hudobijo ščuvali kranjsko meščanstvo zoper občinski odbor in celo zoper častitljivega in velezaslužnega župana g. ces svetnika Šavnika, razvili so kolosalno agitacijo, a vrlo meščanstvo se v zvezi temu ni dalo ujeti na li-manice in ni hotelo plačati menice, ki jo je podpisal Koblar, ko je postal tebant.

— **Realka v Idriji.** C. kr. deželni šolski svet je v zadnji seji jednoglasno in brez ugovora sklenil predlagati naučnemu ministrstvu, naj se odobri ustanovitev mestne spodnje realke v Idriji, njena učna osnova in njeni učni načrt, kakor ga je sklenil mestni odbor. — Iz tega se najbolj razvidi, koliko je vredno vedno bevskanje »Slovenec« proti nameravani idrijski realki in idrijskemu zastopu. Deželni odbor ni imel nobenega pomisleka proti jamstvu, katero je občina prevzela za zdržavanje realke, marveč je potrdil proračun, kakor ga je mestni zastop v Idriji sploh enoglasno sklenil. Sedaj je deželni šolski svet v šolskem in učnem pogledu odobril ves projekt. Vendar pa klerikalna zarotica v Idriji še naprej bega občinstvo. Debelo laž zopet pogreva predvčerajni »Slovenec«, da je vlada bila pripravljena državno gimnazijo v Idriji ustanoviti, torej gimnazijo, ki bi Idrijačnov nič ne veljala, idrijski občinski zastop pa se je prenaljil in prekrizal to namero, ko je sklenil ustanoviti realko. — Kdor to verjame, je slepec, a kdor kaj takega trosi med ljudstvo, je slepar. Mi smo že pred tedni priobčili najzaneslivejšo informacijo, da v naučnem ministrstvu ni absolutno nič znanega o kakih namerah zastran ustanovitve državne gimnazije v Idriji. Če je pa res, da je vlada celo »pripravljena« bila k takemu koraku, zakaj se ne oglasi tisti, ki to dobro vé? Naj vendar malkontenti idrijski povedo,

kdo jim je to velikansko raco natvezel? Kajti raca, in še zelo umazana raca je trditev, da bi vlada, vrat na nos pomnožila število gimnazij na Kranjskem, da bi gimnazijo postavila kar v Idrijo kot najprimernejši kraj Notranjske in to brez najmanjših stroškov za občino. Mi bi radi poznali le enega razsodnega in vse dotične razmere poznajočega človeka, bi li zamogel zastopati omenjeno trditev, ne da bi se — korenito osmešil.

— **Blejcem v opomin.** Iz Radovljice se nam piše: Malo časa poteče, in projekt za zgradbo bohinske železnice »Gorica-Jesenice« zadobi v državni zbornici potrjenje. Kakega pomena bo ta železnica za razvoj prometa v naši divni Gorenjski, bi bilo odveč tu razmotrivati to sprevidi vsakdo, ako le umeje do pet šteti. Nove železnice vesele se Bohinjci, Jeseničani in posebnko Blejci. Blejci so nove železnice tako veseli, da so postali nekam brezbržni in se nihče ne gane v namen, da bi se trasa v toliko premenila ter bi Bled dobil kolodvor ali na ravnini nad Skaletovo vilo »Danica« med pokopališčem in vilo »Triglav«, ali na zagoriškem in želeškem polju. Čemu treba železnice za jezerom, še bolj, čemu treba dragih predorov skozi Hom in Zako? Te dva predora v skupni dolgosti 1680 metrov bodeta prav po nepotrebnem požrla svoto okolu 1.500.000 gld. ali 3.000.000 kron. Ker imajo Blejci na sedanji kolodvor v Lescah $\frac{3}{4}$ ure peš poti, je lahko umevno, zakaj ne znajo ceniti vrednosti lege novega kolodvora tik Bleda; in tako če ostane pri tej trasi, dobi Bled kolodvor ali v Zaki, ali pa nad grajščino Grimšiči že blizu Spodnjih Gorij. Zakaj bi se ne gradila železnica okoli Homa na Zasip, od tod preko blejskega pokopališča na Zagorice, Želeče, Selo, Mlino in od tam naprej v Boh. Belo? Ta trasa bi bila ceneja, kajti odpadla bi tu omenjena draga predora, in Bled dobil bi lahko kolodvor v Želečah, v Zagoricah, ali na ravnini nad vilo »Danica«. Lepše in ugodnejše lege, nego je tu označena nad vilo »Danica«, si sploh Blejci misliti in želeži ne morejo, to bi bil pravi kras za Bled. Ne samo od Zake, tudi od tu bi potniki v postaji kar iz železniških vozov uživali krasen razgled po jezeru in lepih planinah; dočim od Zake tujec sploh ne vidi Triglava. Sedanji občinski odbor Blejski obstoji iz mož napredno-narodne stranke, iz mož, ki imajo razum in srce za občinsko korist in najboljšo voljo, storiti za občino in za prebivalstvo, kar se le more storiti. Naj bi občinski odbor storil tudi potrebne korake glede premembe trase. Lahko se pripeti, da Vam bodo Vaši potomci očitali in predbacivali, da ste zamudili ugodni trenotek, kakor se to sedaj godi v Škofji Loki, kajti tudi tam bi bili lahko dobili kolodvor tik mesta, mesto na Trati, a za Škofjo Loko je sedaj prepozno tarnati; predniki so spali.

— **Za dobrodelni bazar,** ki se bo vršil danes teden, v soboto dne 11. t. m., se vrše marljivo priprave. Dekoraterji izdelujejo pod vodstvom gg. nadporočnika Righettija in dr. Zarnika pavilijone, ki bodo na ličnosti in efektu presegali vse, kar se je dosedaj v Ljubljani podobnega videlo. Opozarja se občinstvo, da se ne bodo izdajala nikakavabila in tudi ne plakati, da je pa proti vstopnini 1 krone bazar vsakemu pristopen. Obleka: navadna pomladanska (promenadna). Bazar se prične ob polu 7. zvečer. Omeniti je še, da bodo imeli predmeti, ki bodo na prodaj, fiksne cene, ki ne bodo nikakor pretirane. — Za bazar se je iz vseh ljubljanskih krogov darovalo nad 400 predmetov in tudi že okrog 600 kron denarja. Nj. cesarska visokost nadvojvodinja Elizabeta, sedanja pokroviteljica tukajšnje otroške bolnice, je darovala 100 kron.

— **Vprašanje racionalnega obdelovanja ljubljanskega barja** prišla sta po naročilu c. kr. poljedelskega ministrstva proučevati tega ministrstva nadzornik Koppens in načelnik galskega oddelka za barska obdelovanja inženier Kornelia. Mudila sta se v Ljubljani predvčeranjim in včeraj ter sta si v spremstvu župana Hribarja in ravnatelja dr. Kramarja ogledala razne partije ljubljanskega barja.

— **Vinarska zadruga v Novem mestu** je imela dne 1. maja svoj občni zbor. »Slovenec« je poročal, da so gg. dr. Slano in njegovi somišljeniki ta shod razbili. No,

mi bomo prihodnji teden vso zadevo obširneje pojasnili in tedaj se pokaže, da sta nastalih nasprotstev kriva bila g. dvorni svetnik Šuklje in pa novomeški prošt g. dr. Elbert, ki povsod zgago dela, koder se prikaže.

— **Izkušnje zrelostne vsposobljenosti** se začne v ponedeljek za ljudske in meščanske šole. Oglasilo se je 27 kandidatov in kandidatinj, in sicer en kandidat za meščanske šole z nemškim učnim jezikom, dve kandidatini za francosčino, trije kandidati k specialni izkušnji iz nemškega učnega jezika za ljudske šole in končno pet kandidatov ter 16 kandidatinj za ljudske šole z nemškim in slovenskim, oziroma z nemškim učnim jezikom.

— **Telovadna skušnja ženskega telovadnega društva** bo, kakor že opetovano naznanjeno, jutri, v nedeljo ob 11. uri dopoldne v „Sokolovi dvorani“. Povabljeni naj blagovolijo priti v največjem številu. Med vajami bo svirala meščanska godba.

— **Pevsko društvo „Slaveo“** priredi, kakor že znano v nedeljo, dne 2. junija t. l. svojo običajno vsakoletno veliko ljudsko slavnost na Kozlerjevem vrtu z mnogovrstnim, izbranim vspevom, kojega podrobnosti se objavijo pravočasno.

— **Pevsko društvo „Ljubljana“** napravi jutri v nedeljo ob ugodnem vremenu popoldanski izlet v Gameljne. Odhod ob 2 uri popoldne z državnega kolodvora. Prijatelji petja in zabave dobro došli.

— **Novo oborožen vojak** nabaja se v Ljubljani, in sicer ima najnovejšo orožje, a to je palica. Mož je podčastnik 17. pešpotka, in je pred letom dni ponesrečil na železnici tako, da ne more brez palice hoditi. Letos je klican na — orožne vaje, kamor ga bo morala tudi verna — palica spremiti.

— **Bralno društvo „Mir“** na Dvoru priredi v nedeljo, dne 5. maja v prid revni šolski mladini v prostorih g. I. Klinca majnikovo veselico. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina za neude pol krone.

— **Prostovoljno gasilno društvo** v Postojni praznovalo bo v nedeljo, dne 5. maja praznik sv. Florijana. Ob 8 uri zjutraj bo maša, popoldne ob 4 uri velika vaja, po vaji pa bo prijateljski sestanek v salonu gospe Vičičeve.

— **Uboj.** 20. aprila ponoči je šel rudokop Lovro Razinger iz Planine pri Kranjski gori s kmetiškim fantom Jož. Smolejem iz Planine pod okno nekega dekleta. Medtem, ko je Smolej klical dekleta, je stal Razinger za ogrom hiše. Nakrat sta ga napadla fanta Lovro Čop in Iv. Robič ter ga pobila na tla. Razinger je radi težkih poškodb umrl teden nato. Napadalca sta zaprta.

— **Nesreča pri streljanju s topiči.** 28. m. m. so v Št. Jurju pri Sv. Trojici streljali s topiči. Ker se dva topiča nista hotela vžgati, je pokleknil posestnik Ivan Umek iz Kapljevasi in prižgal vrvice z vžgalico. Smodnik se je unel, še predno se je mogel kmet umakniti. Ranjen je bil tako, da je pol ure nato umrl.

— **Žganje ga je umorilo.** 27. aprila ponoči je prišel okoli 30 let stari samski, slaboumni lončevaz Peter Janež s Kozjega vrha, občina Prezid, okraj Čaber, v gostilno Pavla Turka v Sušju pit žganje. Jedva je spil 1/3 žganja, ga je zadela kap, in umrl je kmalu nato. Janež pa je popil že dopoldne mnogo žganja.

— **Nova orožniška postaja** se je ustanovila v Št. Janžu v krškem okraju ter so ondi od 1. t. m. trije orožniki. V Kamniku, Litiji in v Radečah pa so se orožniške postaje pomnožile le za jednega moža.

— **Delavske hiše v Celju.** Zadruga za zgradbo delavskih hiš »Lastni dom« v Celju je kupila tik cinkove tovarne v Gaberjih ležeče stavbičče, ki meri 5199 štirijaskih sežnjev. Ta svet se razdeli na parcele po 200 stirsjaških metrov. Letos se zgrade dve ali tri delevske hiše.

— **Predrzi tatovi.** V noči 29. m. m. so v Celju neznani tatovi kar na treh krajih poskušali vlomiti, pa se jim ni posrečilo kaj ukrasti, ker so jih se pravočasno pregnali.

— **Zoper cigansko nadlogo.** Višje sodišče v Gradcu je izdalo podrejenim sodiščem ukaz, da morajo strožje postopati proti brezposelnim in tatinskim ciganom, ki so za Kranjsko in Sp. Štajersko velika pokora. Ukaz graja, da so sodišča dosedaj mnogo preblogo sodila cigane ter

zelo redko katerega obsodila v prisilno delavnico, dasi je po zakonu in ministrskih naredbah vsak cigan zrel za prisilno delo.

— **Vse pride na dan.** V Rošpohu pri Mariboru je umrl dne 17. aprila 80letni posestnik Anton Pihlerič. Gospodinjala mu je Neža Košir, s katero pa je živel rajni zaradi njenega življenja v pogostem prepiru. Ko se je izvedelo, da je Košir vkljub temu imenovana glavnim dedičem, so začeli mnogi izrekati različne sumnje. Orožniški vođa je preiskoval in dokazal, da je Košir večkrat nabirala strupene rastline. Med tem je orožniku tudi priznala, da je testament po njenem ljubimcu ponarejen. Da bi Pihleriča zastrupila, je še vedno tajila. Pri hišni preiskavi našli so žandarji na hiši in v kuhinji posodici z arzenikom. Zdaj so prijeli Koširko in jo gnali v preiskovalni zapor. Med potjo je priznala, da je dajala Pihleriču polagoma strup v jedila. Dne 29. aprila so izkopali truplo rajnega Pihleriča.

— **Hrvatsko pevsko društvo „Lipa“** v Oseku priredi 25. t. m. kumici svoje zastave, gospej Adeli Neumann serenado, 26. t. m. je v mestnem vrtu velika ljudska veselica, 27. t. m. pa matinee v mestnem gledališču. Sodelovalo bo več hrvatskih pevskih društev. Ta slavnost se vrši ob priliki blagoslovljenja nove društvene zastave.

— **Mestna kopel.** Od 21. do 27. aprila letos oddalo se je v mestni ljudski kopeli vsega skupaj 450 kopelij, in sicer za moške 361 (pršnih 250, kadnih 111); za ženske pa 89 (pršnih 11, kadnih 78).

— **Iz Nemčije** so poslali 75 delavcev nazaj domov. Včeraj so se pripeljali iz Inomosta v Ljubljano. Tukaj jih je mestni magistrat prehranil in odposlal z blagotvorno vožnjo naprej.

— **Z lestve je padel** včeraj popoldne v Karunovih ulicah kleparski pomočnik Anton Kristan. Pripeljal se je mimo neki voznik, ki je z vozom zadel ob lestev in o podrli. Kristan se je na desni nogi poškodoval.

— **Povozil je včeraj popoldne** na Tržaški cesti trgovski pomočnik A. N. s kolesom šolsko učenko Ivano Legatovo z Viča. Deklica je na levi nogi poškodovana.

— **Steklenico v nogo** je vrgel včeraj sluga v hotelu „Stadt Wien“ delavki Katarini Strehovi, ko je šla mimo uvoznih vrat na Franca Jožefa cesti. Ženska je na nogi poškodovana.

— **Nepreviden kolesar** je včeraj popoldne v sv. Florijana ulicah podrli na tla nekega pešca in ga povozil.

— **Vozni red in cene, založil Ivan Bonač,** izide kot posebna priloga v „Slovenskem Narodu“ prihodnji torek. Cena 20 vinarjev.

* **Postajni načelnik v ženski obleki.** Don Juan Parera, postajni načelnik v Leganesu na Španskem, ima zalo ženko in zalega sinčka. Ali zala ženska noče ali ne more dojeti zalega sinčka sama, zato ji je galantni možiček kupil dve kozici, kateri molze zala ženska in hrani z njunim mlekom zalega sinka. Sinko uspeva ob kozjem mleku izvrstno in apetit ima sinček vedno naravnost klasičen. Kadar se zbudi, hoče imeti mleka, in zala ženska galantnega postajenačelnika mora skoro neprestano molzti svoji kozici. Te dni pa je morala ženska po nujnih opravkih v Madrid. Predno se je odpeljala, pa je svojemu soprogu zabičila strogo, da naj pita sinčka sam ter naj pomolze kozici takisto sam. Mleko mora biti namreč vedno sveže, nanovopomolzeno in še gorko. Galantni možiček in preskrbni papa se je torej takoj spravil h kozicama, da bi ju pomolzel, kakor hitro je sinek začel kričati za mlekom. Ali kozici sta bili navajeni zale gospe, ne pa bradatega in nerodnega gospoda. Zato sta skakali in se z vsemi štirimi brcaje branili, da bi ju postajenačelnik pomolzel. V silni stiski in vsled obupnega sinčkovega kričanja se je zatekel načelnik k duhoviti zvijači. Hitro se je oblekel v obleko svoje lepe ženice, vtaknil svojo brado za ovrtnik jopice ter si zavezal na glavo ženini robec. Tako gre molzt vnovič, in res, kozici nista pogruntali sleparije, nego se dali mirno molzti. Ali v tem trenutku je pridrdral vlak na postajo. Vse je klicalo načelnika, in načelnik je tekel k vlaku, docela pozabivši, da je v ženini obleki. Sprevodniki in strojevodja ter potniki so

se krohotali, a z vlakom je dospel tudi višji železniški uradnik, ki je mislil takoj, da je načelnik — zblaznel. Pomignil je torej dvema sprevodnikoma, naj zgrabita nesrečnika, da ga odvedeta v blaznico. Načelnik se je branil, otepal se in pripovedoval, da je molzel kozici, da napoji sinčka; to vse pa je ljudi samo potrdilo v veri, da je postajenačelnik resnično blazen. Končno pa se je zmota vendarle pojasnila, načelnika so pustili, ali molzt ne pojde nikdar več.

Telefonska in brzojavna poročila.

Železniki 4. maja. Zli duh žlindre pomagaj nam pregnati nevernega dr. Tavčarja!

Volilci selske doline.
Vrhnika 4. maja. Slava, slava, slava, — Šusteršičev škorenj že zopet plava! — Vrhniški čolnarji.

Postojna 4. maja. Šusteršičevega poraza se veseleči, katerega je še njegov sv. duh zapustil, čestitamo narodno-naprednim poslancem v borbi za pravico in resnico. Pereat goljufiva žindra! Postojnski naprednjaki.

Dunaj 4. maja. Dr. Šusteršič razpošilja poslancem daljši spis, v katerem skuša opravičiti svoje postopanje z žlindro. Tudi v tem spisu zastopa stališče, da je imel samo namen — kmetom dobroto izkazati. Vse stranke so nejevoljne, da jih skuša dr. Šusteršič s takimi nerodnimi mahinacijami preslepiti.

Dunaj 4. maja. Položaj v parlamentu se je znatno poostiril, ker odklanjajo nemške stranke mladočeške postulate glede regulacije rek in glede junktima mej investicijsko predlogo in regulacijo rek. Mladočeški klub izda danes izjavo, da ostane pri svojih postulatih.

Dunaj 4. maja. V poljskem klubu je bila danes burna razprava radi tega, ker je podpredsednik Prade v včerajšnji seji poslancu Michejdi vzel besedo. Po jako živahni razpravi je klub sklenil, zahtevati v prihodnji seji zadoščenja za to postopanje.

Dunaj 4. maja. Uradni list prijavlja danes cesarjevo lastnoročno pismo, s katerim se sklicujeta delegaciji na dan 20. maja na Dunaj.

Gradec 4. maja. Hrvatsko akad. društvo „Sloboda“ je hotelo prirediti shod, da se izreče simpatija ruskim visokošolcem, toda policija je shod prepovedala.

Dunaj 4. maja. Razni listi so poročali, da je Rusija sklenila s Srbijo vojaško konvencijo. Srbsko poslaništvo izjavlja, da je to popolnoma izmišljeno.

Berolin 4. maja. Cesar je sprejel demisijo finančnega ministra Miquela, trgovskega ministra Brefelda in poljedelskega ministra Hammersteina.

Bruselj 4. maja. Predsednik Krüger je dobil iz Laurenza Marqueza poročilo, da se ustaja Afrikanderjev v severnih delih Kaplandije širi. Bajse se je pridružilo že nad 7000 oboroženih Holandcev Burom.

Bruselj 4. maja. Krüger je dobil od generala Bothe vest, da je vojni položaj Burom skrajno ugoden. Frenchove operacije so se izjalovile in Buri so gospodarji vsega ozemlja Pretorije. Kužne bolezni se med Angleži širijo.

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda. Gospica Minica Kramaršič, Radeče iz nabiralnika 5 kron. — Vesela družba v Narodni kavarni 15 kron. — Gospica Kristina Demšar, Smartno pri Litiji 5 K mesto venca na krsto malega Julčka Wurzbacha pl. Tannenberga (darovale: gg. Marija Zore 2 K, Klem. Watzak 1 K, Krist. Demšar 1 K, Minka Robavs 1 K).

Peta kurija v spomin feldmaršalu Žlindri 25 kron, s pesmijo: Te kronce smo zložili da žajfo bi kupili, da žnjo bi si roke opral naš slavn feldmaršal; ker pa zato bi bilo d'narcev vendar škoda, naj čiste jih dobe roke Ciril-Metoda. — Veseli izletniki na Žalostni gori darovali 11 K, in sicer gospe Knez, Saboty in Vencajz po 1 K, gospe Orožen, Rohrman in Starič po 2 K in g. notar Orožen 2 K. — Skupaj 61 kron. — Živel! Za Prešernov spomenik. Vesela družba v Narodni kavarni 10 K. — Živel!

Mnogostranska poraba. Gotovo ni domaćega zdravlila, katero se dá tako mnogostранsko porabiti, nego „Moll-ovo francosko žganje in sol“, ki je takisto bolesti utešujoče, ako se nanaša ž njim, kadar koga trga, kakor to zdravilo vpliva na mišice in živce krepi in je zatorej dobro, da se priliva kopelim. Steklenica K 1-80. Po postnem povzetju pošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov prepat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 6 (2-6)

Mladilen in bolečine otajšajoč, vsako vnetje zadržujoč uspeh, kateri vpliva ugodno na zacelitev ran, ima **prasko domače mazilo** iz lekarn B. Fragnerja, c. kr. dvornega dobavitelja v Pragi, vsled česar se razširja vedno hitreje tudi v najnižjih slojih. Dobiva se tudi v tukajšnjih lekarnah. Glej inserat! b II (9)

Köpel Rogatec Slatina.

Južne železnice postaja: Polžane (Pölschach). Krašno prebivališče za po leti. Preizkušeno zdravlilno za bolezni v želodcu, na jetrih in ledvicah, za sladkorna bolezen (diabetes), žolčne kamene, katarko v goltancu in na krklju itd. Prospekti se dobe pri ravnatelju.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 806-2 m. Srednji zračni tlak 736-0 mm.

Maj	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Mojna v 24 urah
3	8. zvečer	735.0	13.4	sl. svzhod del. jasno		
4	7. jutraj	735.5	8.7	sl. jvzhod del. oblač.		
	2. popol.	734.4	17.0	sr. jvzhod del. oblač.		0.0 mm.

Srednja včerašnja temperatura 13.3°, normale: 12.4°.

Dunajska borza

dne 4. maja 1900.

Skupni državni dolg v notah	98.55
Skupni državni dolg v srebru	98.15
Avstrijska zlata renta	117.90
Avstrijska krona renta 4%	97.60
Ogreka zlata renta 4%	117.50
Ogreka krona renta 4%	93.15
Avstro-ogrske bančne delnice	1875—
Kreditne delnice	637—
London vista	240.25
Nemški državni bankovci za 100 mark	117.52 1/2
20 mark	23.50
20 frankov	19.09
Italijanski bankovci	90.55
C. kr. cekini	11.31

Amalija pl. Beck javlja v svojem ter v imenu svojega sinčka Vilija tužno vest, da je njen soprog, gospod

Alojzij pl. Beck

uradnik

po kratki bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoč, v 40. letu preminil, Priporočam ga v blag spomin.

Plzenec-Selo 4. maja 1901. (938)

Fran Terdina naznanja v svojem in v imenu brata in sestre ter vseh sorodnikov žalostno vest, da je nenadoma preminula preljubljena sestra, teta in svakinja, gospa

Marija Mehle roj. Terdina

trgovka in posestnica

danes 3. maja, ob polu 6. uri zjutraj v 56. letu ter mirno v Gospodu zasopala. Truplo drage rajnice bo v nedeljo, dne 5. maja, ob 3. uri popoldne v hiši žalosti, na Dolenjski cesti št. 2, svečano blagoslovljeno ter potem na pokopališču pri sv. Kristofu položeno v lastni grob. Sv. maše zadušnice brale se bodo v ponedeljek ob 10. uri dopoldne v župni cerkvi sv. Jakoba.

Drago pokojnico priporočamo v pobožni spomin. (947)

V Ljubljani, dne 3. maja 1901.

Zahvala.

Za mnoge ljube dokaze odkritosrčnega sočutja, že mej dolgo in mučno boleznijo, kakor tudi povodom smrti svojega iskreno ljubljenega soproga, oziroma brata, strica in svaka, gospoda

Jvana Schink-a

veleposestnika

kakor tudi za izredno veliko udeležbo pri pogrebu ter za darovane prekrasne vence izrekan iz prežalostnega srca v svojem ter v imenu vseh ostalih sorodnikov najiskrenejšo zahvalo. (948)

V Zagorju, dne 1. maja 1901.

Ilermina Schink roj. Gronso.

MATTONIJEV
GISSHÜBLER
naravna
alkalična kislina

najboljša zdravilna in osvežujoča pijača, ki se je vedno dobro obnesla pri želodčnih in črevesnih boleznih, pri boleznih ledvic in mehurja, in jo priporočajo najodličnejši zdravniki kot bistveno podpiralno sredstvo pri Karlovarških in drugih kopalnih zdravljenjih, kakor tudi po rabi teh toplic in za nadaljno zdravljenje. (25-1)

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih špecerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Za avgustov termin se išče
lepo stanovanje
z dvema sobama in kuhinjo (eventuelno sobo in kabinet). (916-3)
Ponudbe na upravnishvo „Slov. Nar.“

Učenec
vsprejme se v trgovino z mešanim blagom v Ljubljani. (933-1)
Kje? pove upravništvo „Slov. Nar.“

Koroški
rimski vrelec
najfinejša planinska kislava voda, izkušena pri vsakem nahodu, posebno otroškom, ob slabem prebavljanju, pri boleznih na mehurju in ledvicah. (573-14)

Zastopstvo in zaloga za Kranjsko in Primorsko:
Anton Bitrich
Ljubljana, Marije Terezije cesta 2.

Uradno dovoljena (932)
posredovalnica stanovanj in služeb
G. FLUX
Gospodske ulice št. 6
priporoča in namešča le boljše
službe iskajoče vsake vrste
(moške in ženske)
za Ljubljano in drugod. — Potnina tukaj. — Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena.

!Veliko denarja!
do 1000 kron na mesec
lahko pošteno zaslužijo osebe vsakterega stanu — (tudi kot postranski zaslužek).
Več se izve pod „Recl 118“ po anononi pisarni E. Kristoflik, Innsbruck. Poštno predalo 36. (847-4)

Pozor! Pozor!
V nedeljo in ponedeljek
v hotelu „Virant“
sv. Jakoba trg št. 2
Ciganski koncert
slovite družbe 3 bratov iz Vukovara. Svirali bodo narodne komade in operetne točke. Začetek ob 8. uri zvečer. Oba dneva vstop prost.
K obilnemu obisku uljudno vabi
(940) **Franc Čirič**, hotelir.

Lattermannov drevored.
Na splošno zahtevanje nepreklicno predzadnji dan.
Danes v soboto 2 predstavi.
Začetek ob 4. uri popoldne in ob 8. uri zvečer.
Opično gledališče
pod vodstvom ravnatelja Josipa Spinett
Predstavlja se bodo najboljše produkcije.
Nov vsposred.

V nedeljo zadnje 3 velike
predstave.
Začetek ob 3. in 5. uri popoldne in ob 8. uri zvečer.
Vstopnina: Sedež s številko 40 kr., I. prostor 25 kr., II. prostor 15 kr., galer. stojišče 10 kr.
Za mnogobrojni obisk prosi udano
(939) **Josip Spinett.**

Epilepsija. (571-8)

Kdor trpi na padavi boleznih, krču ali drugih nervoznih boleznih, naj zahteva brošuro o tem. Dobiva se brezplačno in poštne prosto v **Schwann-Apotheke, Frankfurt a./M.**

Izvod iz voznega reda
veljaven od dne 1. maja 1901. leta.
Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Ausse, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc čez Amstetten na Dunaj. — Ob 7. uri 5 m jutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Danaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezu u, Inomost, Bregence, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling, v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 10. uri ponoči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. — Proga iz Novo mesto in v Kečevje. Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 55 m zvečer. — Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m jutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograda, Linc, Steyra, Ausse, Ljubna, Celovca, Beljaka. Ob 7. uri 12 m jutraj osonni vlak z Trbiža. — Ob 11. uri 16 m popoldne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Linc, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakova, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Proga iz Novega mesta in Kečevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj, ob 2. uri 32 m popoldne in ob 8. uri 48 m zvečer. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m in ob 10. uri 25 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m popoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (4)

Veliki krah!
New-York in London nista priznala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalogo. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne gl. 6-60 in sicer:
6 komadov najfinejših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
6 kom. amer. pat. srebrnih vilic iz enega komada;
6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
12 kom. amer. pat. srebrnih kavnih žlic;
1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za juho;
1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mleko;
6 kom. ang. Viktorija čaše za podklado;
2 kom. efektih namiznih svečnikov;
1 kom. cedilnik za čaj;
1 kom. najfin. sipalnice za sladkor.
42 komadov skupaj samo gl. 6-60.
Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gl. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gl. 6-60. Američansko patent srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na
nikakšni slepariji
zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to **krasno garnituro**, ki je posebno prikladna kot **prekrasno**
svatbeno in priložnostno darilo
kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.
Dobiva se **edno le v** (2116-25)
A. HIRSCHBERG-a
Eksportni hiši američanskega pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandtstr. 19/M. Telefon 14597.
Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znezek naprej vpošlje.
Čistilni prašek za njo 10 kr.
Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).
Izveček iz pohvalnih pisem.
Bil sem s pošiljateljico krasno garnituro jako zadovoljen. Ljubljana.
Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.
S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru.
Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno. Št. Pavel pri Preboldu.
Dr. Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Malinčev sirup
lekarnarja Piccolija
v Ljubljani
se prireja kar najskrbnejše iz dišečih gorskih malinovit jagod v srebrnem kotlu s pomočjo para, in je torej najbolj čist izdelek **neprezorne kakovosti** ter naj se ne zamenjava z malinovim sokom, ki je v prodaji, in je navadno umetno prirejen, imajoč v sebi zdravju škodljive snovi in bakterije.
Steklenica z 1 kilo vsebine, pasterizovana, velja K 1-80. Razpošilja se tudi v pletenih steklenicah po 10, 20 in 40 kilogr., ter se 1 kilo zaračuna z K 1-10, 100 kilogr. = 100 kron. I. (1388-31)
Pletena steklenica s 3 kilogr. vsebine pošlje se **franko** po vsi avstro-ogorski monarhiji proti povzetju s R 5-30.

Lekarna Piccolij pri angelju.
Malinčev sirup
lekarnarja Piccolija
v Ljubljani, na Dunajski cesti.

Preklic.

Podpisani Ivan Bizjak, hišni posestnik in pekovski mojster v Ljubljani, na Poljanski cesti št. 25, preklicujem s tem javno vse žalitve, katere sem izrekel na izvanrednem občnem zboru „Pekovskega podpornega društva v Ljubljani“ proti odboru tega društva, kot popolnoma iz trte izvite, izmišljene in neutemeljene; srčno obžaluje žalitve, izjavljam, da je gospodarstvo v tem društvu popolnoma v redu in pravilno, in prosim zato javno odpuščanja za svoj neosnovani napad na neomadeževano čast in poštenje odbornikov zgoraj imenovanega društva.

V Ljubljani, dne 3. maja 1901.
(931) **Ivan Bizjak.**

Hiša v Ljubljani
enonadstropna s 7 sobami, 3 kuhinjami, kletjo in vrtom, pripravna za vsako obrt, zlasti tudi za kakega duhovnika v pokopu, ker je blizu cerkve. Proda se iz proste roke, plača se tudi lahko na obroke. Natančno se poizve pri g. pooblaščenca: **Rožne ulice št. 17, I. nadstr.** (708-8)

Nova trgovina
v zvezdi v Tambornino-vi hiši.
Prijazno naznanjam p. n. občinstu, da sem isto otvorila s 1. majem v zalogi **z nakitnim, perilnim in pletenim blagom, kravatami itd.**
Posebno priporočam cenjenim damam svoje podjetje in vabim uljudno na obilen obisk.
Z velespoštovanjem
Marija Vehovc.
(945-1)

Varuj svojo ženo!
Za vsako rodbino najvažnejšo knjigo v otroških zadevah s čez tisoč zahvalnimi pismi pošilja diskretno za 90 vin. v avstr. znakah (odprto 70 vin.).
gospa A. Kaupa,
Berlin S. W. 220 Lindendstrasse 56
(300-37)

Gostilna
se proda ali dá v najem.
V Rudolfovem na Dolanjskem je dobro znana **gostilna in hiša za zalogo piva** na prodaj ali pa se s 1. decembrom t. l. na več let dá v najem. Hiša ima lep, senčnat gostilniški vrt s krasnim razgledom, zaprto kegljišče, ki se lahko po zimi kuri, američansko ledenico in velike kleti za vino z vsem potrebnim.
Več se izve pri lastniku **Maksu Bruner-ju v Rudolfovem.** (928-1)

Kwizdov
restitucijski fluid.

C. in kr. priv. voda za umivanje konj.
Cena steklenice K 2-80.
Že 40 let se rabi v dvornih konjarnicah, v večjih vojaških in civilnih hlevih za ojačanje pred in za okrepčanje po velikih naporih, pri zvinjenjih, okorelosti kit i. t. d., vzposoblja konja za izredna dela v trainingu. Pristen samo z gorenjo varstveno znamko se dobiva v vseh lekarnah in drogerijah Avstro-Ogerske. — Glavna zaloga:
Franc Iv. Kwizda
c. in kr. avstrijski in kralj. rumunski dvorni dobavitelj
okrožni lekarnar v KORNEUBURGU
pri Dunaju. I. (1383-14)

Postranski zaslužek
trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa **domače zavarovalne družbe prve vrste.** — Ponudbe pod „1.798“ Gradec, poste restante. (768-4)

100 do 300 goldinarjev na mesec
lahko zaslužijo osebe vsacega stanu v vseh krajih gotovo in pošteno brez kapitala in rizike s prodajo zakonito dovoljenih državnih papirjev in srečk. — Ponudbe na: **Ludwig Österreichischer, VIII., Deutsche gasse 8, Budapest.** (603-7)

Plüss-Stauffer-jev klej
v toboleh in steklenicah
večkrat odlikovan z zlatimi in srebrnimi svetinjami, s katerim se lahko zlepijo zlomljene stvari, ima na prodaj **Fran Kollmann v Ljubljani.** (511-5)

Učenca
vsprejme v trgovino s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem (942-1)
Anton Umek v Brežicah.

Stanovanje
s 3 sobami na Bleiweisovi cesti št. 20 odda se v pritličju s 1. avgustom, event. tudi precej. Ogleda se lahko vsak dan od 12. do 1. ure.
Vpraša naj se pri F. Supančič-u, Rimska cesta št. 20. (936-1)

Fino vino v steklenicah,
Kulmbaško pivo v steklenicah, konjak, brinjevec, slivovko, Klauerjev „Triglav“
priporoča (12-101)
Edmund Kavčič
v Ljubljani, Prešernove ulice, nasproti pošte.

Dobre cenene ure
s 3letnim pismenim jamstvom
razpošilja zasebnikom
HANNS KONRAD
tovarna za ure in eksportna hiša zlatnin
Most (Brux) Češko.
Dobra nikelnasta remontoarka . . . gl. 3 75
Prava srebrna remontoarka . . . 5 80
Prava srebrna verižica . . . 1 20
Nikelnasti budilec . . . 1 95
Moja trdka je odlikovana s c. kr. orlom, ima zlate in srebrne medalje razstav ter tisoč in tisoč priznanih pisem. (2611-40)
Ilustrovani katalog zastoj in poštne prosto.

V Trubarjevih ulicah šte. 2, poleg sv. Jakoba mostu, se dá v najem
stanovanje (934-1)

v I. nadstropju, obstoječe iz 3 sob, služniške sobe, kuhinje, shrambe, kleti in podstrešja za 1. avgust 1901 za skupno najemščino 400 gl. — Stanovanje se lahko ogleda od 11. do 12. ure popoldne.
Natačneje pri hišnem gospodarju ka-tehetu **Ivanu Smrekarju, II. nadstropje.**

Hafnerjeva pivarna.

Z današnjim dnem prevzamem zopet v svojo lastnino pripadajočo gostilnico
„Pri pivarni“
Sv. Petra cesta št. 47
in Komenskega ulice
ter se priporočam častitim gostom za mnogo-brojen obisk.
V Ljubljani, dne 1. maja 1901.
(913-2) **Ivan Hafner.**

Čokolada
Paris 1900.
Grand Prix.
SUCHARD (23-15)
Povsed na prodaj.
Cacao

V najem se oddajo lepi gostilniški prostori

s stanovanjem, vrtom in hlevom v Ljubljani, in sicer najpozneje s 1. oktobrom t. l.
Ponudbe se sprejemajo in pojasnijo
dajo na Mestnem trgu št. 7. (884-2)

Karbolinej

Patent Avenarius
Že 25 let preskušeno, les obvarujoče sredstvo.
Pred ponarejanjem se svari.
Tovarna za karbolinej R. Avenarius
Amstetten na Niž. Avstrijskem.
Pisarna Dunaj, III/1, Hauptstrasse 18.
Prodaja L. Spoljarič, Ljubljana. (717-3)

Mlad (903-3)

trgovski pomočnik

detajist, v sprejme se takoj pri tvrdki
Karl C. Holzer v Ljubljani.

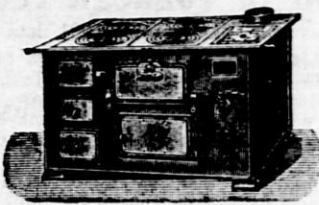
Za kašel in katar so Kaiserjevi (2117-24) prsi bonboni.

uspešno sredstvo, kar se pripozna 2650 notarsko overjenimi spricvali.
Jedini dokaz za gotovo pomoč pri kašlju, hripavosti, kataru in zasliženju.
Zavoj 20 in 40 h pri Mr. Pr. Mardetschlaegerju v Ljubljani, v orlovi lekarni poleg železnega mostu, pri Ubaldu pl. Trnkoczyju in v dež. lekarni Milana Leusteka v Ljubljani. V Novem mestu v lekarni S. pl. Sladojevič.

S. Goldschmidt & sin

tovarna štedilnih ognjišč

Wels, Gornje Avstrijsko.

Prenosilna štedilna ognjišča v navadni opremljeni, kakor tudi z emajlom, porcelanom, z majolično opazbo, za hišna gospodinjstva, ekonomije, gostilne in zavode. — Dobivajo se lahko po vsaki renomirani trgovini z železnino. — Kjer ni zastopa, se naravnost pošilja. (923-1)

Tovarna ustanovljena l. 1870.

Anton Sodja, puškar

v Borovljah (Ferlach) Koroško
priporoča puške in revolverje iz svoje zaloge in tovarne, izdelane po najnovejših sistemih iz najboljšega blaga in z gotovim strelom.

Specialitete: Trocevne puške prav lahke, 2 kg 80 dkg tehtajoče. Za vsako delo sem vreden porok sam. Puške so c. kr. uradno preizkušene.

Prevzamem vsako popravilo in predelovanje, narejam nova kopitšča ter izvršujem vse hitro in po najnižjih cenah.

Cenike dopošiljam slovenske ali nemške brezplačno in franko. (1963-33)

Prva kranjska tovarna sadnih destilatov in pristnega žganja

priporoča svoje edino pristne izdelke kakor: destilat iz bezga, destilat iz drnule, to le v buteljkah; dalje silivovec iz domačih češpelj in brinjevec v sodčkih in manjših množinah in druge destilate.

Garantira se za pristnost destilatov, vse gorkim potom brez spirita.

Prekupcem večjih množin ugodni pogoji in popust.

Išče se zastopnik za jugoslovanske dežele v Ljubljani.

Pogoji ugodni.

Lastnik tovarne: Franjo Petsche, Staritr pri Rakeku.

(616-7)

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznano izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljujoči dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstno apno.

Priporočila in spricvala

raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

(628-7)

Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Št. 169.

Uradno spričevalo.

(944-1)

Podpisano županstvo kupilo je maja meseca 1900 od tvrdke R. A. Smekal, podružnica Zagreb, po poslovdji gospodu Fran Samsa malo snemalno brizgalnico na štirih kolesih, takozvano „Univerzalko“.

Resno se je rabila ta brizgalnica prvokrat pri velikem požaru dne 26ega aprila 1901 in smelo trdimo s prav dobrim uspehom, tako, da je bilo vse občinstvo z orodjem zadovoljno, ki dela mirno, a z gotovostjo.

Županstvo na Studencu-Igu, dne 30. aprila 1901.

Martin Zdravje l. r.
župan.

(Pečat.)

Opomba podružnice: Pretečeno leto se je prodalo te vrste brizgalnic „univerzalk“ na Kranjskem sedem, letos pa tudi že sedem. Vкупno na Kranjskem in Hrvaškem 43 komadov!

Za podružnico R. A. Smekal
Fran Samsa.

Najboljše črnilo svetá!

Kdor hoče obutalo ohraniti lepo bleščeče in trpežno, naj kupuje samo

Fernolendt čreveljsko črnilo

za svetla obutala samo (24-18)

Fernolendt crème za naravno usnje.

Dobiva se C. kr. priv. povsodi.

tovarna ustanovljena 1832. leta na Dunaji.

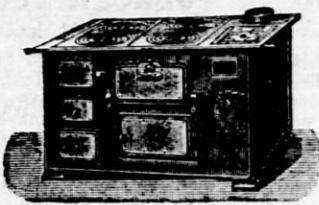
Tovarniška zaloge: Dunaj, I., Schulerstrasse št. 21.

Radi mnogih posnemanj brez vrednosti pazi naj se natančno na moje ime St. Fernolendt.

S. Goldschmidt & sin

tovarna štedilnih ognjišč

Wels, Gornje Avstrijsko.

Prenosilna štedilna ognjišča v navadni opremljeni, kakor tudi z emajlom, porcelanom, z majolično opazbo, za hišna gospodinjstva, ekonomije, gostilne in zavode. — Dobivajo se lahko po vsaki renomirani trgovini z železnino. — Kjer ni zastopa, se naravnost pošilja. (923-1)

Tovarna ustanovljena l. 1870.

Anton Sodja, puškar

v Borovljah (Ferlach) Koroško
priporoča puške in revolverje iz svoje zaloge in tovarne, izdelane po najnovejših sistemih iz najboljšega blaga in z gotovim strelom.

Specialitete: Trocevne puške prav lahke, 2 kg 80 dkg tehtajoče. Za vsako delo sem vreden porok sam. Puške so c. kr. uradno preizkušene.

Prevzamem vsako popravilo in predelovanje, narejam nova kopitšča ter izvršujem vse hitro in po najnižjih cenah.

Cenike dopošiljam slovenske ali nemške brezplačno in franko. (1963-33)

(611-4)

Kisova esenca Vinacet daje z vodo zalita, najzdravejši, najtrpežnejši in najokusnejši kis.

Mala steklenica za 5 do 10 litrov kisa K 1.—
Velika " 20 " 40 " " 3.—

Dobiva se v specializiranih, delikatesnih in drogerijskih prodajalnah.

Pazi naj se na varstveno znamko.

(711-5)

Nič več prahu!

Ni treba ribati, ne škropiti tal,
absolutno nič prahu!

ako se vporablja

„Zentner-jevo zakonito zavarovano prašno olje“.

Pristno se dobiva v Ljubljani samo pri tvrdki Brata Eberl v Ljubljani.

Tisč priznanj na razpolago. (946-1)

Št. 605.

Razpis službe stražnika.

(800-2)

Pri mestni občini Škofja Loka popolniti je

službo mestnega nadstražnika oziroma stražnika

z letno plačo 800 K, oziroma 480 K in službeno obleko.

Doslужeni vojaki imajo prednost. — Prošnje na mestno županstvo do 20. maja 1901

ter se naj dotičnik v tem času osebno predstavi županu, pri katerem se izvedo natančnejši pogoji.

Mestno županstvo v Škofji Loki
dne 20. aprila 1901.

Življenska zavarovalnica v Gotha.

Stanje zavarovanj dne 1. februvarja 1901:

792 1/2 milijonov mark.

Bančni fondi dne 1. febr. 1901: 528

Dividenda v letu 1901: 29 do 128 % letne normalne premije, po starosti zavarovanja.

K pristopu vabi

Ed. Mahr.

(422-4)

Brata Eberl

leta 1842.

Ljubljana, Franciškanske ulice 4.
Pleskarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv.
južne železnice.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.
Prodaja oljnatih barv, lakov in firnežev
na drobno in na debelo.

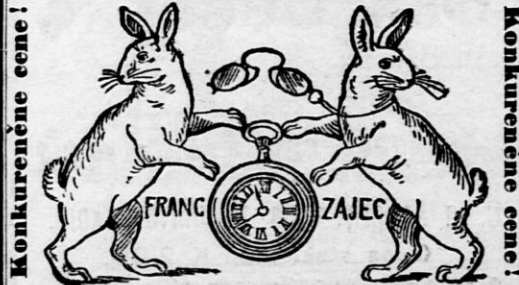
Velika izbirlka dr. Schoenfeld-ovih
barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga

vsakovrstnih čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove podo, karbolineja itd.

Posebno priporočava sl. občinstvu najnovejšo, najboljšo in neprecenljivo sredstvo za likanje sobnih tal pod imenom „Rapidol“.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznana rešeno in fino po najnižjih cenah.

Fr. P. Zajec

urar, trgovina z zlatino in srebrnino
Ljubljana, Stari trg št. 28

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih
švicarskih žepnih in stenskih ur.
Nikelnasta remontoar ura... od gl. 1-20.
Srebrna cilindar remontoar ura „4“.

Trgovina vseh optičnih predmetov:
očal, barometrov, termometrov, daljnogledov.
Popravila se izvršujejo natančno in s jamstvom.

Anton Presker

krojač

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 6

priporoča svojo veliko zalogo

gotovih oblek
za gospode in
dečke,

jopic in plaščev
za gospe,

nepremočljivih
havelokov itd.

Obleke po meri se po
najnovejših vzorcih in po
najnižjih cenah solidno in
najhitreje izgotovljajo.

Prodaja na drobno in debelo. Ceniki brezplačno.

Klobuke

najnovejši fačone

priporočam po nizki ceni.

J. S. Benedikt

Ljubljana, Stari trg, tik moje
glavne prodajalne na voglu.

Patentirani
ročni in nahrbtni
* žveplalni pristroji
navadno in dvojno delujoči
patentirani
Peronospera - pristroji
najnovejših sestavov
brizgalnice za žvepleni ogljik
(injektorji) proti trtni uši
pristroni za streljanje proti nevihtam

špecialne brizgalnice za sadno drevje in vsa orodja za sadjarstvo in vinarstvo
se dobivajo po najnižjih tovarniških cenah pri (198-11)

IG. HELLER, Dunaj, II., Praterstrasse 49.

Preprodajalec se iščejo. Prospekti brezplačno in franco.

Na prodaj je nov, fin
voz „brek“
le malo rabljen in par komatov.
Več pove lastnik **Janez Kaučič**
v Idriji. (872-2)

Dve prodajalnici
v novo zidani Pallusevi hiši na Sv. Ja-
koba trgu (807-2)
se dajo v najem od 1. avgusta t. l.
pri gospodu dr. Maksimilijanu pl. Wurzbach-u, v Ljubljani, na Bregu št. 10.

Objavljenje.

(926-1)

Od cestnega odbora za sodni okraj Senožeče se naznanja, da bo pristojbina mitnice na Reški deželni cesti pri Vremih za tri leta, to je od 2. junija 1. 1901. do 1. junija 1904 na javni dražbi

dne 14. maja 1901

ob 9. uri dopoldne v hiši gospoda Maksa Dekleva v Vremem Britofu v zakup dana pod sledečimi pogoji:

1. Zakupnik zadobi pravo mitniško pristojbino pobirati, katera znaša:
 - a) od jednega upreženega voznega živinčeta po 8 vin.
 - b) od jednega teškega gnanega živinčeta, (vola, konja, bika, krave, junčka, junice, mežga in osla) ali neupreženega živinčeta po 4 "
 - c) od jednega lahkega gnanega živinčeta (teleta, ovce, koze, prasca, in svinje) po 2 "
2. Živinče, neseno ali peljano ne spada pod odrahtilo mitniške pristojbine.
3. Zakupnik stoji v porabo mitniški hloh s pritliklino, potem stanovanje v mitnični hiši proti letnemu ponaprednemu izplačilu najemščine 50 kron, na cestni odbor Senožeče.
4. Dražbe se zna vsak udeležiti, ki ima za to postavno sposobnost in zamore dati pogojeno varnost ter iz mitničnih zakupov ni izrečno izločen.
5. Kdor bi v imenu katerega drugega ponudbo postavil hotel, se mora s sodniško poverjenim pooblastilom svojega pooblastitelja pri komisiji, pred dražbo izkazati in taisto njej izročiti.
6. Pismene, s postavnim kolkom prevedene ponudbe morajo:
 - a) Varščino (Caution) vsled odstavka 8. teh pogojev v gotovini ali pa v državnih papirjih po zadnje spoznanem borznem kurzu ali pa z dokazanim spričevalom, da je ta znesek pri jednj eraričnih zalog v gotovini ali pa v državnih papirjih po kurzni vrednosti uložen ali hipotekarno ali pupilarno utrjen bil, tedaj če je kavcija hipotekarno zagotovljena, mora biti taista z deželno ali zemljiško-knjižnim zastavnim vpiskom ali izpiskom in sodniško cenitveno listino od hipoteke prevedena.
 - b) Take ponudbe morajo
7. Zakupnik je navezan kavcijo šesti del cele zakupnine poloviti, to se zna odrahtati v gotovini, državnih papirjih ali fidejusrščino.
8. Vsak mora predno se sme dražbe udeležiti, znesek 200 K dražbeni komisiji kot začasno kavcijo izplačati; to izplačilo zna biti, kakor zgorej rečeno, v gotovini, zemljiško-odveznih obligacijah ali c. kr. državnih papirjih po zadnje spoznani kurzni vrednosti.
9. Precej po dovršitvi dražbe bodo kavcije nezakupnikom povrnjene, zakupniku pa bo taista še le po dogotovitvi kavcije (v zmislu točke 7) povrnjena; to dogotovitve mora se zgoditi pred izročitjem zakupnega objekta.
- Vsi drugi splošni zakupni pogoji se morejo ogledati pri cestnem odboru v Senožečah in v Postojini.

Odbor skladnih cest v Senožečah

dne 1. maja 1901.

Obrazec za pismo ponudbo.

Jaz ponujam za nakup pobiranja mitniške pristojbine na Reški deželni cesti pri Vremih za čas od 1. junija 1901 do 1. junija 1904 zakupni znesek (ponudni znesek v številkah) piši; (ponudni znesek v črkah), in storim zagotovo, da se hočem pogojev, kateri so v dotičnem objavljenju naznačeni, točno držati.

Kot začasno kavcijo prilagam tu znesek 300 K.

(Podpis mora biti po objavljenem predpisu.)

Na drobno. **Ivan N. Adamič** ^{ovo} Na debelo.
vrvarstvo
v Ljubljani, Sv. Petra cesta 33
priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnega blaga kakor: štrange, ujdce, špago, vrvice, mreže za seno, vrvi za seno, transmisije i. t. d.
Vsa druga v to stroko spadajoča dela se solidno in po najnižjih cenah izdelujejo. (866-3)

Ceniki in vzorci brezplačno.

Adrijatsko Postaja:
morsko kopališče „Sesljan“. Devin-Sistiana
(Sistiana.) avstrijske
južne železnice.
Lastnik: **Knez Aleksander pl. Thurn-Taxis.**
Klimatično zračno zdravilišče za celo leto. Iz Trsta 1/2 ure vožnje po železnici. Odlično biva-
lišče pri zmernih cenah. Penzija. Dunajska kuhinja. **Tople morske kopeli.** Hotelski
voz na postaji.
Kavnatelj Frane Gansmüller
poprej hōtel Munsch in nadvojvoda Karl na Dunaji.
(487-19)

!Prvi kranjski konjak iz dolenskih vin!
Odlikovan za svoja vina in konjak pri dunajski jubilejski raz-
stavi 1898. leta. (488-3)
Podpisane priporoča svojo zalogo **pristnega dobro obležanega**
konjaka iz dolenskih vin
v steklenicah, nadalje svojo zalogo **dobrih, pristnih in starih**
dolenskih vin iz ameriških cepljenih in starih trt
Opozarja se na **ter pelinkovca.** užgani probek
A. I. Wutscher
Brezovica, Št. Jernej, Dolensko.
Dobiva se pri g. J. Praunseiss-u v Ljubljani.
!Brinovec in slivovec v steklenicah!

Ameriške trtnice!!!

Najnižje cene. Največji izbor.
Preobleke. Popravila.
L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg.

VINSKI KIS
je
zajamčeno
pristen
Albert Eckert-ov v Gradcu.
Največja
tovarna kisa v monar
Dobiva se skoro v vseh dotičnih trgovinah.

Levova
znamka
Na drobno
se ne prodaja
Ovratniki
manšete, srajce
Registrovana znamka: *
Avstrija. Zjed. države.
Ogerska. Brazilija.
Francija. Osm. država.
Portugal. Egipt.
Nizozemsko. Grška.
Srbija. Bolgarija.
Norveško. Rumunija.
Nemčija. Italija.
Dobivajo
se v najbolj
renomiranih proda-
jalnicah moškega mod-
nega in plašnega
M. Joss & Löwenstein
c. kr. dvorna dobavitelja
PRAGA VII.

A. Agnola
Ljubljana
Dunajska cesta
št. 13.
Velika zaloga
steklenine,
porcelana,
svetilk,
zrcalov,
šip itd. itd.
po najnižjih
cenah. 19

Pristen okusen jetrni tran
à 70 h. — à 1 K.
Jelkino Francovo žganje
à 1 K 20 h.
Pulcherin-Crème
dela kožo lepo, či-
sto, gladko in
fino; à 1 K,
stekleničica
za poskus
à 20 h.
Se dobi na prodaj ali naroči po pošti
v lekarni **„Pri orlu“** v Ljubljani.
Jedini izdelatelj
Mr. Ph. Mardetschlaeger
lekarnar in kemik.
Pozor na lekarniško firmo!

Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg št. 11.
Zaloga vsakovrstnih
klobukov in čepic
perila, kravati itd. 19
po najnižjih cenah.

Mehanik **Ivan Škerl**
stanuje samo
Opekarska cesta št. 16.
šivalni stroji po najnižjih cenah.
Bielkile in v to stroko spadajoča popra-
vila izvršuje dobro in ceno. 19
Vnanja naročila se točno izvršé.

Kdor kupuje
sukneno blago
ogleda naj si novo urejeno sukmeno skla-
dišče trdke
R. Miklauc
Ljubljana, Špitalske ulice št. 5
kjer se lahko prepriča o
cenah brez primere.
Glavno skladišče
Loškega ševioa (sukna)
katero blagc je znano dobro in se prodaja
po tovarniških cenah.
Sukneni ostanki 19
različnih vrst za polovice cene.
Vzorci pošilja na zahtevanje poštne prosto.

Drogerija Anton Kanc
Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 3

MODERCE natančno po životni meri
za vsako starost, za vsaki život in v vsaki faconi
HENRIK KENDA v Ljubljani, Glavni trg
šte. 17.

Josip Oblak
umetni in galanterijski strugar
na Glincah št. 92
filijalka: Šelenburgove ulice št. 1
priporoča svojo veliko zalogo **strugarskih del**
lastnega izdelka.
Sprejema vsakovrstna naročila ter jih izvršuje
hitro, ceno in kulantno. Istotako izvršuje vsako-
vrstna **popravlila v jantarju, morski peni, kosti,**
rogi, lesu itd. 19

Pekarija in slaščičarna
Jakob Zalaznik
Stari trg št. 21
Tu se dobiva 4krat na dan sveže, ukusno,
zdravo in slastno pekarsko pecivo, vseh
vrst kruh na vago, prepečenec (Vanille-
Zwiebak), kakor tudi

Pržen kruh
hlebčki po 10, 15 in 25 kr.

V slasčičarnici postrezam z najfinjšim
nasladnim pecivom in s finimi pristnimi
likérji ter z Vermouth-vínom. Posebno
opozarjam na fine indijanske krofe in
napolnjene zavitke. 20

Ustanovljeno 1872. — Zopet z zlato kolajno 1900 odlikovano. — Ustanovljeno 1872.

Hermana Janke
svetovnoslovit

obnovilec barve las

je najbolje sredstvo sveta za
barvanje las.

Brez svinca in žvepla. Po dvakratnem namazanju dobé vsaki osiveli lasje zopet svojo prejšnjo **pravo** barvo, ne da bi se polt onesažila, ali lasje prišli ob barvo. Jamstvo za uspeh. Vporaba dosti ugodnejša in jednostavnejša, kakor pri navadnih barvilih las. Jamstvo za brezpogojno nesškodljivost. Uradno preiskano in k prodaji dopuščeno. Najvišja odlikovanja, častna darila in zlate kolajne. Na željo se v finih salonih med česanjem povsem neopaženo vporablja.

Zahteva naj se pri nakupu vedno izrecno

Janke-jev obnovilec barve las.

Cena za karton glđ. 2.— in glđ. 6.—.

Herm. Janke, Berlin NW., Mittelstrasse 61.

Spričevalo: Gosp. dr. med. Bredow, Berlin, piše: Obnovilec barve las sem skrbno prekušal in potrjujem v polnem prostem prepričanju, da je zmes za organizem, posebno za glavne in poltne živce povsem nesškodljiva. Ako se po predpisu vporablja, je vspeh nedvomno in trajen.

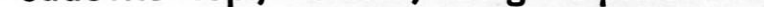
Za brade! Po Herm. Janke-jevi „nedosezni“ vodi za obveze brk ohranjuje se brke tudi brez obveze v trajni najboljši legi. 1 steklenica glđ. 1.—.

Poševna palčica vsestransko kot najboljša priznana, a glđ. 1.—. Veliki ilustrovani **za brkine obveze** cenik vseh parfüm. Specializitet last. izdelka pošilja se zastojni.

Dobiva se v glavni zalogi: **S. Mittelbach, Dunaj, I., Hoher Markt 8. — V Ljubljani ima Oton Fittich-Frankheim. Kongresni trg št. 17.** (853—4)

Kdor hoče denar hraniti!

k Bernatoviću v „angleško skladišče oblek“
v Ljubljani, Resljeva cesta št. 3.

Tam se dobivajo lepi moderni slamniki, kako
tudi obleke za gospode in za dečke po jako nizkih
tovarniških cenah.

Damske konfekcije v največji izberi, mej njimi
tudi čudovito lepi, velefini, dolgi čipkasti ovratniki in
paletoti.

Vse čudovito po ceni!

Velika izber pristno angleškega in francoskega blaga za naročila po meri
se izvršujejo na Dunaji točno, fino in po ceni.

Zastopstvo firme J. M. Netschek, Dunaj.
Uniformovanje za gg. c. in kr. častnike, c. in kr. jednolet-
nike-prostovoljce in za c. kr. državnih železnic uradnike

Ilustrovani ceniki se na željo dopošiljajo brezplačno in poštne prosto.
376-3) Z velespoštovanjem
Oroslav Bernatović.

Otvoritev gostilniškega vrta.

V nedeljo, dno 5. maja t. l.
otvoril se bode

v gostilni, pri novem svetu,
na Marije Terezije cesti št. 14
gostilniški vrt s salonom in kegljiščem.

Vrt in salon sta izdatno olepšana.

Točil bodem izvrstna pristna vina in Koslerjevo marcno pivo ter skrbel za dobra jedila in točno postrežbo.

Na vrtu svira meščanska godba.

Začetek ob 3. uri. Vstopnina prosta.

Za mnogobrojen obisk se priporoča
z odličnim spoštovanjem

Valentin Mrak
gostilničar.

(917-2)

Kegljišče je za nekaj dnij v tednu družbam na razpolago.

V slučaju neugodnega vremena vrši se koncert prihodnjo nedeljo, dne 12. maja t. l. ☛

Naznanilo-

Uljudno naznanjam p. n. častitemu občinstvu, da se prodaja v gostilni

na Rimski cesti št. 11

po zahtevi mnogih gospodov ravnokar došla izvrstna **istrljanska** ter **dalmatinska vina** iz najboljših domačih kletij.

Da ustrezam željam svojih p. n. častitih odjemalcev, imam vedno v zalogi najboljše vrste **italijanskih vin** in sicer **belih in črnih**.

Jako fina vina za butilje **Marsala, Moscatto, Vermuth** iz najbolj slovečih in renomiranih italijanskih kletij.

Zagotavljajoč p. n. občinstvu, vedno dobre in ceno postrežbo se priporočam za obilen obisk ter bilježim

(886—2)

z najodličnejšim spoštovanjem

gostilničar pri Jurčku.

„The Gresham“

zavarovalna družba za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijo:

Dunaj, I., Giselastrasse 1

v hiši društva.

Filijala za Ogersko:

Pešta, Franz-Josefspl. 5, 6

v hiši društva.

Društvena aktiva dné 31. decembra 1899	kron 177,060.451—
Letni dohodki na premijah in obrestih v letu 1899	" 34,259.092—
Izplačila za zavarovalne in rentne pogodbe in za nazaj-kupe itd. od obstajanja družbe (1848)	" 383,793.888—
Med letom 1899 je društvo izpostavilo 5838 police z glavnico	56,097.103—
Za specialno varstvo avstrijskih zavarovancev je „The Gresham“ do dné 31. decembra 1899 založilo vrednostnih papirjev v znesku	(2338—7)

nom. kron 20,359.000.—

pri c. kr. ministerijalnem plačilnem uradu na Dunaju.

Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge daje brezplačno

glavna agentura v Ljubljani pri Guido Zeschko

vila nasproti „Narodnemu domu“.

Za na želodcu bolehujoče!

Vsem, ki so si vsled prehlajenja ali preobloženja želodca, uživanja slabih ali težko prebavljivih, prevročih ali premrzlih jedil ali po nerednem načinu življenja napopali kako želodčno bolezen, kakor:

želodčni katár, želodčni krč,
želodčne bolečine, težko prebavljanje ali zažlezenje,
 naj bode s tem priporočeno dobro domače sredstvo, katerega izborni učinki so že mnogo let preizkušeni. To je

prebavno in kričistilno sredstvo

Huberta Ullricha zeliščino vino.

(C) To zeliščino vino je prirejeno iz izbornih zelišč z dobrim vinom in okrepča in oživi prebavni organizem človeka, ne da bi bilo kako odvajalno sredstvo.

Želiščino vino odstrani motenja v žilah, čisti kri vseh pokvarjenih, boleznih provzročujočih snovi in pospešuje novo tvorjenje zdrave krvi.

Po pravočasni uporabi zeliščinega vina se želodčne bolezni večinoma že v kalu zatro. Nikar naj se torej ne zamudi rabiti je mesto drugih rezkih, razjedljivih, zdravje vničujočih sredstev. Simptomi, kakor: glavobol, kolcanje, zgaga, napihovanje, slabost z bljuvanjem, ki se tim močnejše javljajo pri kroničnih (zastarelih) želodčnih boleznih se mnogokrat odstranijo že po nekaterokratnem pitju.

(C)

Zaprtje in njega neprijetne posledice, kakor tesnobe, ščipanje, vtrpanje srca, brezspanje, kakor tudi zastajanje krvi v jetrih, v vranci in pri hemeroidalih bolestitih, se z zeliščinim vinom hitro in milobno odstranijo. Zeliščino vino odstrani vsako neprebavnost, pospeši ves prebavni sistem in odpravi vsled lahkega odvoda nepotrebne tvarine iz želodca in iz črev.

Medla, bleđa barva, nedostajanje krvi in oslabiljenje so večinoma posledice slabega prebavljanja, nedostatnega snovanja krvi in bolezni na jetrih. Ob nedostajanji apetita, nervozni oslabilosti in razdraženosti in pogostem glavobolu, nočeh brez spanja hiražo mnogokrat take osebe počasi. Zeliščino vino daje oslabei življenski moči nov impulz. Zeliščino vino pomnoži apetit, pospešuje prebavljanje in reditev, oživlja spremembo snovi, pospešuje in zboljšuje snovanje krvi, pomirja razburjene živce in stvarja novo življensko veselje. Mnogobrojna priznanja in zahvalna pisma dokazujejo to.

Zeliščino vino se dobiva v steklenicah po gl. 1.50 in 2 a. v. v lekarnah v Ljubljani, Litiji, Kamniku, Škofji Loki, Kranju, Radovljici, Idriji, Tolmini, Trebnjem, Novem mestu, Ribnici, Kočevju, Metliki, Črnomlju, Postojni, Ajdovščini, Vipavi, Celji, Sežani, Trstu itd. kakor tudi na Kranjskem in po vsem Avstro-Ogrskem po vseh lekarnah.

Tudi razpošiljajo lekarne v Ljubljani po 3 in več steklenic zeliščinega vina po izvirnih cenah v vse kraje Avstro-Ogrske.

Pred ponaredbami se svári.

Zahteva naj se izrecno (1306—12)

Huberta Ullricha zeliščino vino.

Moje zeliščino vino ni nikakoršno tajno sredstvo; njegovi deli so: Malaga-vino 450,0, vinski sprit 100,0, glicerín 100,0, rúdeče vino 240,0, sok jerebike 150,0, črešnjev sok 320,0, mana 30,0, sladki janeš, janeš, Alenina korenina, ameriški lapúh, svedrčeva korenina (encian), kolmeževa korenina aa 10,0. Te naj se zmeša.

Otvoritev nove trgovine.

Uljudno naznanjam, da sem otvoril s 1. majem t. l.

v Plavčevi palači, Stari trg št. 30-32.

trgovino s specerijskim blagom

ter s prodajo žganih opojnih pijač.

Potrudi se bodem vedno z dobrim in svežim blagom po vsestransko nizki ceni postreči. Na prijazen obisk dovoljujem se kar najljubše vabiti.

Z odličnim spoštovanjem

M. Spreitzer.

(935-1)

Zahvala in priporočilo.

Zahvaljujoča se za doslej nama izkazovano naklonjenost in zaupanje, javljava ob enem slav. občinstvu, prečast. duhovščini in dosedanjim najinim gostom, da sva s 1. dnem maja meseca prevzela slovito, dobro poznato

gostilno „Pri zvezdi“
(Ferlinz)

v Ljubljani, Cesarja Jožefa trg št. 13

kjer bova skrbela z izvrstno pijačo in okusnimi jedili po zmerni ceni vsestransko zadovoljiti ter s tem ohraniti sloves staroznane gostilne.

Priporočava najino podjetje vsestranskemu upoštevanju ter beleživa velespoštovanjem

(921-3)

Peter in Magdalena Krisch.

Okrajna bolniška blagajna v Ljubljani.

Razglas.

Volitev 18 delojemalcev kot delegatov III. volilnega okraja za občni zbor okrajne bolniške blagajne v Ljubljani vršila se bode

v nedeljo, dne 12. majnika 1901. leta

od 9. do 11. ure dopoldne v veliki dvorani „Katoliškega doma“ na podlagi do 1. aprila t. l. sestavljenega imenika volilcev.

Vsem delodajalcem, pri katerih službujejo v tem volilnem okraju za volitev upravičeni delojemalci, se bode torej uradno dostavilo toliko vabil in glasovnic, kolikor so le-ti do incl. 31. marca t. l. imeli pri blagajni zglašanih delojemalcev.

Brez vabila, ki velja ob enem za legitimacijo, ne bode se nikdo k volitvi pripustil.

Volilski imeniki razgrnjeni so v pisarni blagajnični v navadnih uradnih urah v vpogled.

Opomnja: Ako bi kateri izmed upravičenih volilcev iz II. volilnega okraja za jutrišnjo volitev slučajno ne bil dobil vabila, oziroma legitimacije in glasovnice, zglašiti se more za ti listini pri volilni komisiji jutri od 9. do 11. ure predpoldne v „Katoliškem domu“.

Za načelstvo blagajne:

načelnik:

Ivan Kregar.

(937)

„Andropogon“

je najboljša, vsa pričakovanja prekašajoča sredstvo za rast las, katero ni nikako sleparstvo ampak skozi leta z nenavadnimi uspehi izkušena in z jamčeno neškodljiva tekočina, ki zabrani izpadanje las in odstrani prahaje.

Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrastle lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravno barvo. (2011-32)

Mnogostevilna priznanja. Cena steklenice 3 K.

✱ Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele. ✱

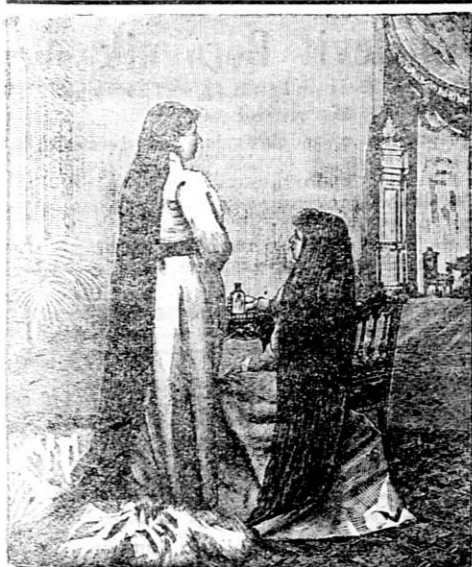
Glavna razpošiljatev pri iznajditelju:

P. Herrmann

Zgornja Poljskava.

Preprodajalci popust.

Zaloga v Ljubljani pri g. Vaso Petrič-u in Edv. Mahr-u ter pri Albinu Rant-u v Kranji.

F. Cassermann

krojač za civilne in raznovrstne uradniške uniforme

in poverjeni zalagatelj ces. kr. unif. blagajne drž. železnice uradnikov

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slavnemu občinstvu za izdelovanje civilnih oblek in nepremičljivih havelokov po najnovejši fašoni in najpovoljnejših cenah. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladišču.

Gospodom uradnikom se priporoča za izdelovanje vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor: sablje, meče, klobuke itd., gospodom c. kr. justičnim uradnikom pa za izdelovanje

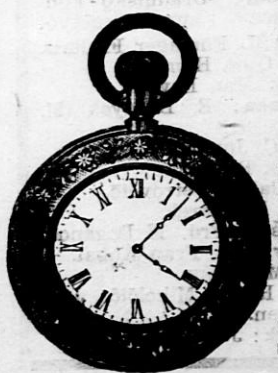
talarjev in baretov. 19

Darila za vsako priliko!

Frid. Hoffmann

== urar ==

v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo največjo zalogo vseh vrst

žepnih ur

zlatih, srebrnih, iz tule, jekla in nikla, kakor tudi stenskih ur, budilk in salon-skih ur, vse samo dobre do najfinije kvalitete po nizkih cenah. 19

Novosti v žepnih in stenskih urah so vedno v zalogi. 19

Popravila se izvršujejo najtočneje.

Prva strojna

pletilnica

priporoča iz najfinejšega flora in iz Macco-preje lastno izdelane obujke, ženske in otroške nogovice in vsa v to stroko spadajoča dela.

Tam se tudi pripletejo stare nogovice.

Prva konfekcija

za otroke

priporoča svoje lastno izdelane otroške oblekice, jopice, pelerine, obleke za dečke, avbice, čepice, ki so v največji izbiri vedno na skladišču.

Imenovani predmeti se izdelujejo tudi po meri. (632-7)

Ana Haring

Dvorni trg št. 1, nasproti „Narodne kuvarne“.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Knezovi hiši, na Marije Terezije cesti št. 1

obrestuje hranilne vloge po 4½%

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure: razun nedelj in praznikov vsak dan od 8.-12. ure dopoldne. (2693-18)

Poštnega hranilničnega urada št. 828.406. Telefon št. 57.

Razglas.

Dela in dobave pri zgradbi vodovoda

za Novomesto in sosednje vasi Čermošnice, Gotna Vas, Jediščina, Šmihel, Kandija, Žabja Vas in Bršljin,

katerih stroški so proračunjeni na 310.000 K, se bodo oddala potom javne konkurence. Dotične ponudbe, katere naj se raztezajo ali na vso zgradbo ali pa na nje posamezne dele, sprejema podpisani deželni odbor

do 15. maja t. l. opoldne

V ponudbi, katero je kolkovati z 1 K, zapečatiti in potem označiti z nadpisom: „Ponudba za prevzete vodovodne zgradbe za Novomesto in okolico“ mora ponudnik izrecno potrditi, da so mu stavbni pogoji popolnoma znani, da jih v polnem obsegu prizna in se jim podvrže.

Ponudbam je priložiti vadij v znesku 5% stavbne svote, bodisi v gotovini, bodisi v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kursni ceni.

Deželni odbor kranjski si izrecno pridržuje pravico, da ne glede na visokost ponudbe po svojem prevdaru izbere podjetnika, da izroči vsa dela ali jednemu samemu podjetniku, ali pa, da odda dela po posameznih vrstah (stavbno delo, dobavo strojev, kopanje jarkov za polaganje cevi, dobavo cevi in armature itd.). Tudi si pridržuje deželni odbor pravico, da razpiše novo obravnavo.

Načrti, stroškovni proračuni in stavbni pogoji so v navadnih uradnih urah razpoloženi pri deželnem stavbnem uradu.

Od deželnega odbora kranjskega v Ljubljani

(830-3)

dne 17. aprila 1901.

Založena 1847.

Založena 1847.

Tovarna pohištva
J. J. NAGLAS

v Ljubljani

Zaloga in pisarna:

Turjaški trg št. 7

Tovarna s stroji:

Trnovski pristan št. 8-10

priporoča po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za jedilne sobe, oprave za salone, žimnate modroce, modroce na peresih, otroške vozičke, zastore, preproge itd.

Optični zavod

J. P. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod trančo 1

priporoča svojo veliko zalogo

vsakovrstnih očal, lovskih in potnih daljnogledov, kakor tudi vseh optičnih predmetov.

Zaloga fotografskih aparatov.

Vsa v to stroko spadajoča popravila in vnanja naročila točno in ceno. 19

Suknenih ostankov vedno veliko v zalogi.

Za pomladno in poletno sezono

se priporoča trgovina s suknem, platneno in manufakturnim blagom

Hugo Ihl

XXXX v Ljubljani XXXX

v Špitalskih ulicah št. 4.

Vzorci na zahtevanje poštnine prosto. 19

Iščejo se 4 dobro izvežbani mesarji

zmožni slovenskega in nemškega jezika, ki so vajeni klati prašice in vole ter tudi prodajati dotično blago. — **Istotako se išče**

poslovodja

za govejo mesarijo. — Ponudbe s priporočili naj se pošljejo na upravništvo „Slov. Nar.“. (898—2)

Radi rodbinskih razmer je na prodaj lepa dvonadstropna hiša

v Ljubljani

s pripadajočim svetom. Ista stoji na lepem prostoru v bližini novih Gorupovih hiš ob projektirani progi električne železnice.

Približna cena 60.000 kron.

Ponudbe sprejema in pojasnila daje ustmeno in pisмено g. **Ivan Pintar**, odvetniški sollicitator v Ljubljani. (870—2)

L. Luserjev obliž za turiste.

Priznana najboljša sredstva proti kurjim očesom, žuljem itd. itd.

Glavna zaloga:
L. Schwenk-ova lekarna
Dunaj-Medling.

Zahtevajte **Luser-jev** obliž za turiste po 60 kr.

Dobiva se v vseh lekarnah.
V Ljubljani: M. Mardetschläger,
J. Mayr, G. Piccoli. V Kranju:
K. Šavnik. (827—7)

Koštruni na ražnu pečeni. Majnikova slavnost

z godbo

vršila se bo

v nedeljo, dne 5. maja 1901

ob 2. uri popoldne

na Toškem čelu

nad Št. Vidom.

Vstopnina prosta.

K mnogobrojni udeležbi najuljudnejše vahi

Jurij Zorc

(924—2) gostilničar na Toškem čelu.

Varst. znamka: Sidro.

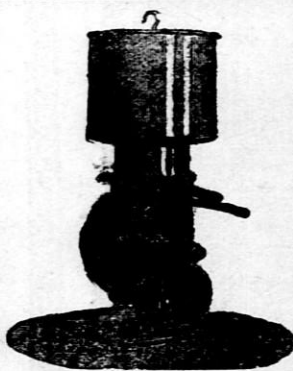
LINIMENT CAPSICI COMP.

iz **Richterjeve** lekarnice v Pragi
priznana izborna, bolečine tolažeča mazilo; po 80 h., K 140 in K 2— se dobiva v vseh lekarnah. (2498—23)

Pri nakupu tega splošno priljubljenega domačega zdravila naj se jemljejo le originalne steklenice v zaplenicah z našo varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarnice, potem je vsakdo prepričan, da je da je dobil originalni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu

v Pragi, I. Elizabete cesta 5.

Najboljša uporaba mleka!

Kar največ
in najfinejšega
surovega

masla!

Le mogoče, če se
mleku odvzame
smetana po

Alfa-Separator-ju.

500 prvih priznanj;

v Parizu 1900 „Grand-Prix“.

1/4 milijona tacihi strojev v rabi!

Uravnujejo se pasterizirane naprave za transport mleka.

Se lahko prenaša na planino.

Vsi drugi stroji za mlekarstvo.

Popolne oprave za dobivanje sirotke na roko in parno moč.

Načrti proračuni.

(470) **Akcijska družba** (10)

Alfa-Separator

Dunaj, XVI. Ganglbauerstrasse 29.

Ceniki, poučne brošure brezplačno.

V prijaznem trgu ob Savi, postaja južna železnice, se prostovoljno preda jednoandropna in za vsako trgovino primerna

hiša

z dvoriščem, gospodarskim poslopjem in drugimi potrebnimi prostori.

K hiši spadajo tudi sadni vrtevi, majhne ob cesti in travniki, vse v lepi legi. (901—4)

Kupna cena znaša 14.000 kron, in sadostuje predplačilo 4000 kron; ostanek se zavaruje proti obrestim in plača po dogovoru.

Natančnejša pojasnila daje **Franc Penca**, posestnik v Mokronogu.

Mizarški poslovodja.

Za neko žagarijo z izdelovanjem parketov in tal v Bosni se vsprejme spreten poslovodja, ki je dobro izurjen v izdelovanju deščnih tal z uporabo strojev.

Ponudbe naj se pošiljajo pod naslovom: „Mizarški poslovodja“ upravništvu „Slov. Naroda“. (810—5)

Vsaka gospodinja in mati

se mora blagrovati, katera rabi z ozirom na zdravje, varčnost in dobri okus Kathreiner-Kneippovo sladno kavo (pristno samo v znanih izvornih zavitkih).

Resnično!

Kupuj pa „le v steklenicah“.

V Ljubljani pri gospodih:

Jan. Fabian	A. Kanc, drog.	Adolf Kopiva	A. Lilleg	J. C. Röger	M. E. Supan
F. Groschl	C. Karinger	Jožef Kordin	Ivana Perdana	A. Šarabon	Ferd. Terdina
C. Holzer	Mihail Kastner	Anton Krisper	nasledniki	Viktor Schiffer	J. Tonich
Ivan Jabačin	Edmund Kavčič	Peter Lassnik	Rudolf Petrič	Anton Stacul	Uradniško-kon-
Anton Ječminek	Kham & Murnik	Karl Lexander	Karol Planinšek	Fran Stupica	sumno društvo.
Bled: Oton Wölfling, P. Homan.		Kriško: F. H. Aumana sin, R.		Radovljica: L. Fürsager, Friderik	
Crnomelj: Andrej Lackner, Karol		Engelsberger.		Homan, Oton Homan.	
Müller. B. Schweiger, A. Zorc.		Litija: Lebinger & Bergmann.		Šodražica: Jean Levstik.	
Draga: P. S. Turk.		Lož: F. Kovač.		Skofja Loka: E. Burdych M.	
Hrib: A. Bučar, Fran Kovač.		Mirna: Jos. Schuller.		Žigon.	
Idrija: A. Jelenec, Jan. Kramar.		Mokronog: J. Errath, B. Šbil, pri		Slaka: J. C. Juvančič.	
Kamnik: Alojzij Čerar, A. Pintar,		škofu.		Travnik: G. Bartol.	
Fran Šubelj.		Novo mesto: Küssel & Končan,		Trebnje: Jakob Petrovčič.	
Kočevje: M. Kom, F. Schleimer,		Adolf Pauser.		Tržič: Fr. Raitzharek.	
Fr. Loy, P. Peče, J. Röthel.		Polhov Gradec: J. Ana Leben.		Velike Lašče: Frd. M. Doganoc.	
Kostanjevica: Alojzij Gač.		Postojna: Anton Ditrich, Fr. Ko-		Vipava, Vrpolje: Fran Kobal.	
Kranj: Fran Dolenc, Vilj. Killer,		geja vdova, G. Pikel.		Vrhnika: M. Briley.	
J. Krenner, Adolf Kreuzberger,		Radeče: J. Trepečnik, I. občno		Zagorje: R. E. Mihelčič, Jan.	
Jan. Majdič, Karol Šavnik, le-		radeško konsumno društvo, J.		Müller sen.	
karnar pri sv. Trojici.		Haller.		Žužemberk: Jakob Dereani.	

Knjigovez

zmožen vseh v to stroko spadajočih del, ako možno vaje tudi nekoliko črkostavskega posla, vsprejme se v trajno službo.

Naslov pove upravništvo „Slovenskega Naroda“. (941—1)

Lepo posestvo

v nekem velikem kraju nedaleč od Ljubljane z opremljeno prodajalnico, v kateri se že 40 let s prav dobrim uspehom izvršuje trgovina z mešanim blagom,

je na prodaj.

Takoj se zahteva na račun 3000 gl.

Pojasnila daje **H. Halbensteiner** v Ljubljani. (878—2)

Holandsko-ameriška proga Rotterdam-New-York.

Prihodnje odplutbe:

9. maja Amsterdam 5:00 popoldne.
16. maja Statendam 11:30 dopoldne.
23. maja Potsdam 4:30 dopoldne.
30. maja Maasdam 11:30 dopoldne.

Novi parniki na 2 vijaka.

Rotterdam 8302 ton, Statendam 10.320 ton,
Potsdam 12.500 ton. (759—4)

Cene v prvi kajiti od 264 K naprej iz prista-
drugi kajiti od 228 K nišča
III. razred 197 K 40 h z Dunaja.

Pisarne na Dunaji: Za kajite: I., Kolowratring 10;
za III. razred: IV., Weyringergasse 7 A.
Avstr. podružnice v Brnu, Inmostu in Trstu.

RONCEGNO

najmočnejša naravna, arsen in železo
sodržujoča mineralna voda

prilagojena po prvih medicinskih avtoritetah pri
anemiji, klorosi, poltnih, živčnih in žen-
skih boleznih, malariji itd.

Pitno zdravljenje uporablja se celo leto.

Zaloga v vseh trgovinah z mineralno vodo in
v lekarnah. (712—5)

Kopališče Roncegno Južno Tirolsko,

postaja valsgutanske železnice,
1 1/2 ure oddaljeno od Tridenta, mineralna, blatna,
parna kopel, popolno zdravljenje z mrzlo vodo,
elektroterapija, masaža, zdravilna gimnastika. Vi-
šina nad morjem 535 metrov, prekrasna lega, za-
ščiten proti vetrom, dišeč, suh zrak, brez vsega
prahu, stalna temperatura 13 do 22 stopinj.
Zdravilišče prve vrste z obširnimi lepimi parkom,
prekrasen razgled na dolomite, 200 sob za tujce,
obedovalnice in bralne sobe, zdraviliški salon.
Povsod električna razsvetljava, zdraviliška godba
lawn-tennis. Senčnata izprehajališča, zanimivi
izleti. Sezona maj—oktober. Prospekte in pojas-
nila daje kopališko ravnateljstvo v Roncegno.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na
Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih
pušk za love in strelce po najnovejših
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, vsprejema vsako-
vrstna popravila, ter jih točno in dobro
izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene-
valnici in od mene preskušene. — Ilustro-
(2662) vani oemiki zastoj. (17)

Praško domače mazilo

iz lekarn

B. FRAGNER-ja v Pragi

Je staro, najprej v Pragi rabljeno domače
zdravilo, katero ohrani rane čiste in va-
ruje vnetja in bolečine manjša ter hladi.
V puščah à 35 kr. in 25 kr., po pošti 6 kr.
več. Razpošilja se vsak dan.

Ako se vpošlje naprej gl. 1:58, se pošljejo
4/1 pušice, ali za gl. 1:68 6/2 pušic, ali
za gl. 2:30 6/1 pušic, ali za gl. 2:48 9/2
pušic franco na vse postaje avstro-ogrske
monarhije.

Vsi deli embalaže
imajo zraven sto-
ječo zakonito de-
ponovano varst-
veno znamko.

Glavna zaloga:

B. FRAGNER, c. in kr. dvorni dobavitelj
lekarna „pri črnem orlu“

Praga

Malá strana, ogel Nerudove ulice 203.

Zalogo v lekarnah Avstro-Ogerske.

V Ljubljani se dobiva pri gospodih leka-
rijh: G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Mar-
detschläger, J. Mayr. 1742-18